

DEMOGRAFI HAKKINDA TEMEL BİLGİLER

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi

Halk Sağlığı Anabilim Dalı Staj Sonu Sunumu - Temmuz 2017

Hazırlayan: İnt. Dr. SİNAN ÖZÇELİK

Danışman : Prof. Dr. Ahmet SALTİK

SUNU PLANI

- T.C Sağlık Bakanlığı Örgütlenme Şeması
- Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Örgütlenme Yapısı
- Toplum Sağlığı Merkezi Yönetmeliği
- TSM'nin Tanımı ve Görevleri
- TSM Hekiminin Görevleri
- Demografi'nin tanımı
- Nüfus Piramitleri
- Dünya'nın Demografik Özellikleri
- Türkiye'nin Demografik Özellikleri
- Sağlık Düzeyi Ölçütleri
- Stajın Katkıları
- Kaynakça
- Teşekkür

UNFPA -2017 : World Population Day Quotes & Slogans: Best Sayings

BY IMPROVING HEALTH,
EMPOWERING WOMEN,
POPULATION GROWTH
COMES DOWN.

- BILL GATES

A FINITE WORLD CAN SUPPORT ONLY
A FINITE POPULATION;
THEREFORE, POPULATION GROWTH
MUST EVENTUALLY EQUAL ZERO.

- GARRETT HARDIN

THE GREATEST THREAT TO
HUMAN EXISTENCE
IS OUR OWN LACK OF ABILITY
TO CONTROL
OUR OWN GROWTH.

USE A LID
HAVE JUST ONE KID

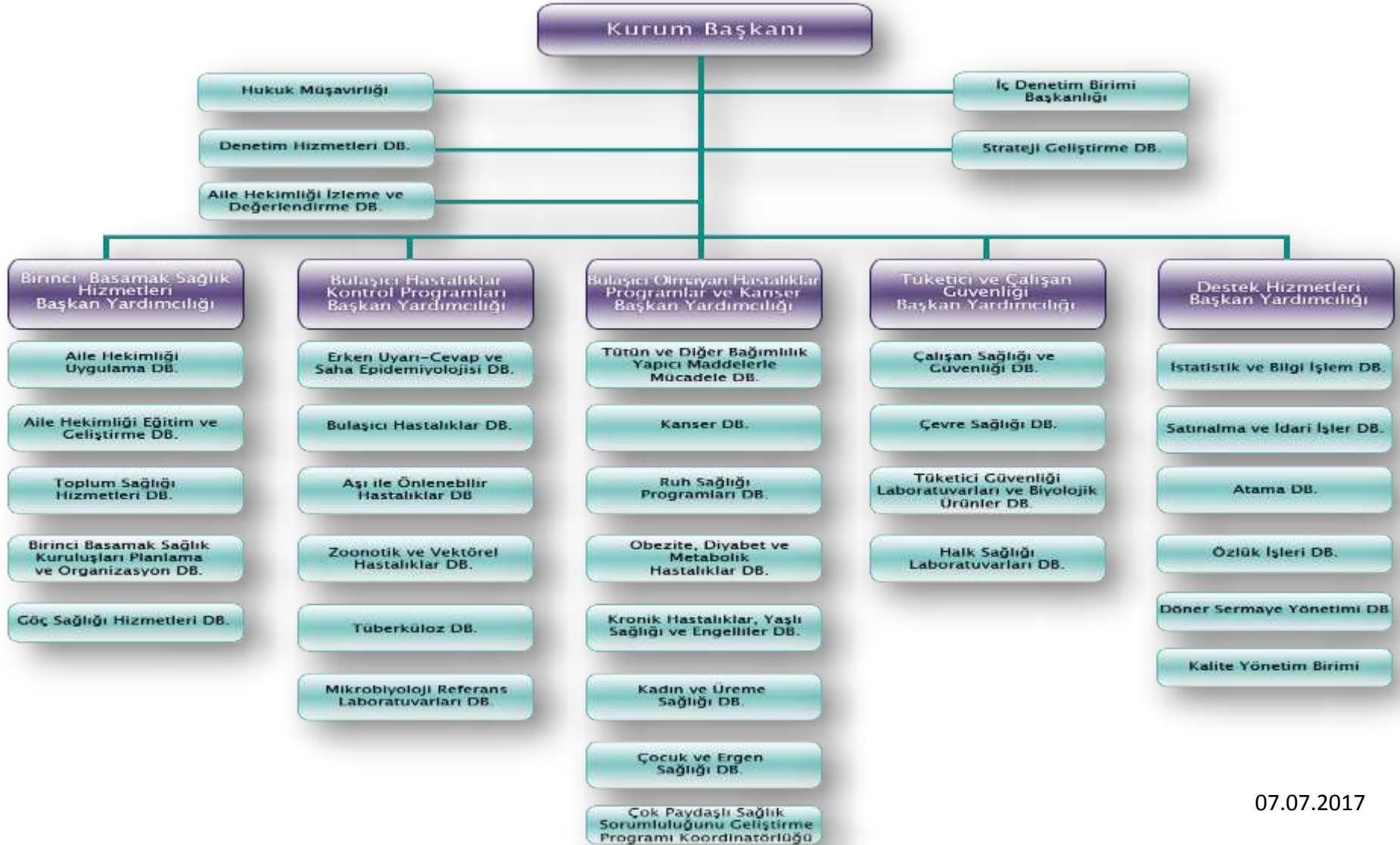
T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI MERKEZ TEŞKİLATI GÖREV DAĞILIMI

07.07.2017

<https://www.saglik.gov.tr/TR,11444/teskilat-semasi.html>

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Organizasyon Yapısı

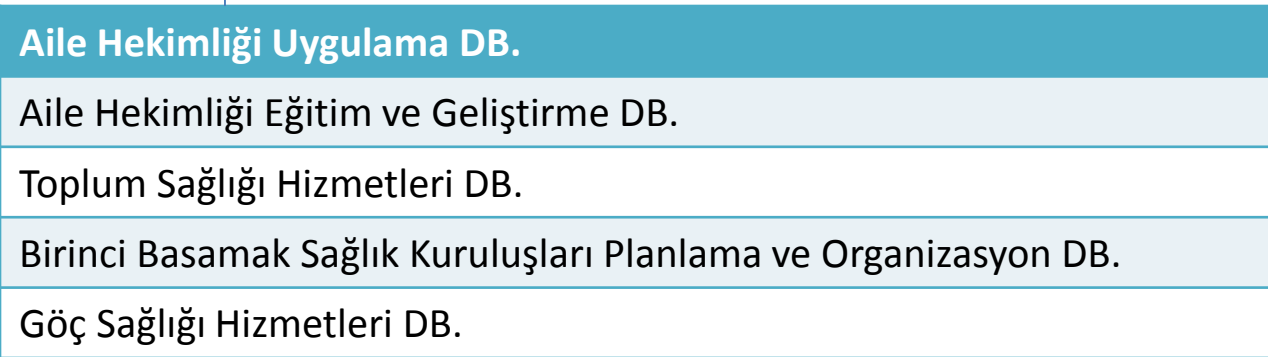
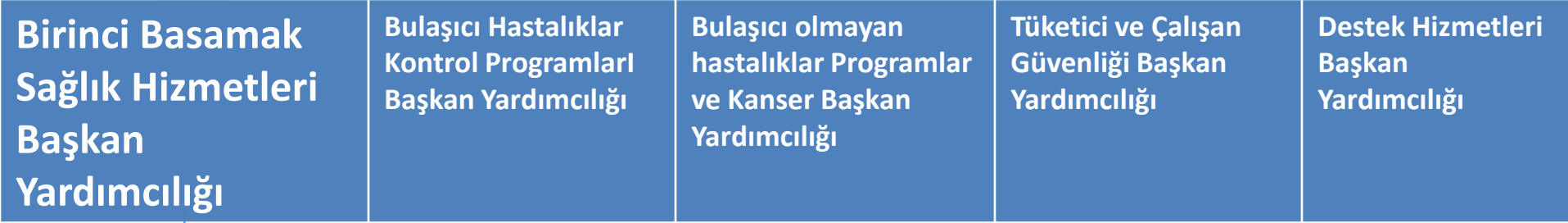

07.07.2017

<https://www.thsk.gov.tr/kurumsal/organizasyon-yapisi.html>

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanlığı

<https://www.thsk.gov.tr/kurumsal/organizasyon-yapisi.html> (07.07.2017)

Sağlık Bakanlığından:

**SAĞLIK BAKANLIğI VE BAğLI KURULUŞLARI TARAFINDAN
EVDE SAĞLIK HİZMETLERİNİN SUNULMASINA
DAİR YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; ihtiyacı olan bireylerin muayene, tetkik, tahlil, tedavi, tıbbi bakım ve rehabilitasyonlarının evinde ve aile ortamında yapılması, bu kişilere ve aile bireyelerine sosyal ve psikolojik destek hizmetlerinin bir bütün olarak birlikte verilmesi amacıyla Bakanlık ve bağlı kuruluşları tarafından sunulacak olan evde sağlık hizmetlerinin teşekkül ettirilmesi, sevk ve idaresi ile ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonun sağlanmasına dair usul ve esasları belirlemek; bu hizmetlerin, sosyal devlet anlayışına uygun olarak, yurt genelinde eşit, ulaşılabilir, kaliteli, etkin ve verimli bir şekilde uygulanmasını sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Bakanlığa bağlı olarak evde sağlık hizmeti sunan ve bu hizmetin sunulmasıyla ilgili olan kurum ve kuruluşlar ile bunların hizmetle ilgili bütün faaliyetlerini kapsar.

07.07.2017

TOPLUM SAĞLIĞI MERKEZİ VE BAĞLI BİRİMLER YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Türkiye Halk Sağlığı Kurumu taşra teşkilatı yapılanmasında yer alan toplum sağlığı merkezleri ve bağlı birimlerinin açılması, kapatılması, organizasyonu ve görevleri ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, toplum sağlığı merkezleri ile bağlı birimlerinin fiziki ve teknik yapısını, görev ve yetkilerini, diğer kurum ve kuruluşlarla olan ilişki ve işbirliğini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu, 24/11/2004 tarihli ve 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanununun 5 inci maddesi ile 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 36 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır. (2) 07.07.2017

Toplum Sağlığı Merkezi

- Bölgesinde yaşayan toplumun sağlığını korumak ve geliştirmek amacıyla sağlıkla ilgili risk ve sorunları belirleyen, bunlarla ilgili düzeltici ve önleyici faaliyetleri gerçekleştiren; Birinci Basamak koruyucu, iyileştirici ve rehabilite edici sağlık hizmetlerini koordine eden ve bu hizmetlerin etkin ve verimli bir şekilde sunulmasını izleyen, değerlendiren, denetleyen ve destekleyen; bölgesinde bulunan sağlık kuruluşları ile diğer kurum ve kuruluşlar arasındaki koordinasyonu sağlayan sağlık kuruluşunu ifade eder. (2)

Toplum Sağlığı Merkezinin Görev ve Yetkileri ile Çalışma Usul ve Esasları (1)

- İdari ve mali işler
- Kayıt ve istatistik
- Plan ve program yapma
- Diğer kurumlarla işbirliği
- İzleme ve değerlendirme çalışmaları
- Bulaşıcı hastalıklar, bağışıklama ve salgın kontrolü
- Tüberküloz denetimi
- Zoonotik ve vektörel hastalıkların denetimi
- Toplu yaşam alanları ve okul sağlığı hizmetleri

Toplum Sağlığı Merkezinin Görev ve Yetkileri ile Çalışma Usul ve Esasları (2)

- Ruh sağlığı programlarına ilişkin hizmetler
- Ulusal programlar ile ilgili hizmetler
- Adli tıbbi hizmetler ve ölüm kayıt hizmetleri
- Acil sağlık hizmetleri
- Kaza ve yaralanmalardan korunma hizmetleri
- Görüntüleme ve laboratuvar hizmetleri
- Çevre sağlığı hizmetleri
- Çalışan sağlığı ve güvenliğine ilişkin hizmetler
- Olağan dışı durumlar ve afet sağlığı hizmetleri
- Erken uyarı ve yanıt sistemi çalışmaları

Toplum Sağlığı Merkezinin Görev ve Yetkileri ile Çalışma Usul ve Esasları (3)

- Bulaşıcı olmayan hastalıkların denetimi
- Kadın ve üreme sağlığı hizmetleri
- Çocuk ve ergen sağlığı hizmetleri
- Kansere erken tanı, tarama ve eğitim hizmetleri
- Evde sağlık hizmetleri
- Ağız ve diş sağlığı hizmetleri
- Sağlığın geliştirilmesi ve teşviki çalışmaları
- Sosyal hizmet çalışmaları
- Hizmet içi eğitimler

TSM Hekiminin Görevleri (1)

- Toplum sağlığı merkezi tarafından verilmesi gereken sağlık hizmetlerini yürütmek, personelin verdiği hizmetleri izlemek ve değerlendirmek.
- Hizmet götürülecek bölge ve toplumu tanımak.
- Okul sağlığı hizmetlerini mevzuattaki yetki ve sorumluluğuna uygun olarak yürütmek.
- Çevre sağlığı hizmetlerini, mevzuattaki yetki ve sorumluluğuna uygun olarak yürütmek.
- Bulaşıcı hastalıklarla ve bağışıklama ile ilgili programları yürütmek. (2)

TSM Hekiminin Görevleri (2)

- Ana çocuk sağlığı ve üreme sağlığı hizmetlerinin yürütülmesini sağlamak,
- Koruyucu ruh sağlığı hizmetlerini yürütmek ya da yürütülmesini sağlamak,
- Gereken durumlarda çalışan sağlığına yönelik hizmetleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek,
- Halka yönelik sağlık eğitimini yapmak,
- Halk eğitimi materyali gereksiniminin belirlenmesi, hazırlanması ve kullanılmasını sağlamak. (2)

TSM Hekiminin Görevleri (3)

- Personele yönelik hizmet içi eğitim programlarını yürütmek,
- Laboratuvar hizmetlerinin yürütülmesini sağlamak,
- Aile hekimliği birimlerinin gereksinimlerini belirlemek ve lojistik destek sağlamak için gerekli çalışmaları yapmak,
- Toplumun sağlığının korunması, geliştirilmesi ve teşviki hizmetlerinde görev almak,
- Görevi ile ilgili kayıt ve formları tutmak,
- Sorumlu olduğu bölgede çeşitli saha ve salgın araştırmalarını, bulaşıcı hastalık filyasyon (*kaynağı bulma*) çalışmalarını yürütmek ve sürveyans (*izleme*) çalışması yapmak. (2)

TSM Hekiminin Görevleri (4)

- Bulaşıcı ve salgın hastalıklarla mücadele ederek yapılan çalışmalarını izlemek ve değerlendirmek,
- KOAH, diyabet, kardiyovasküler hastalıklar gibi bulaşıcı olmayan hastalıkların ve bunların risk etmenlerinin erken tanı ve izlemi konularında çalışmak, halk eğitimi dahil koruyucu hizmetleri yürütmek,
- Yıllık plan ve programlar çerçevesinde, bulunduğu bölgedeki aile sağlığı merkezlerinde görevli sağlık personelinin hizmet içi eğitimlerini vermek,
- Hizmet ile ilgili verilen öbür görevleri yapmak. (2)

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (3)

Kurumun görev ve yetkileri şunlardır:

- Resmi İstatistik Programını hazırlamak.
- Program ile belirlenen istatistiksel faaliyetlerin yürütülmesini organize etmek ve uygulanmasını sağlamak.
- Resmi istatistiklerin üretimi sırasında kullanılacak istatistiksel yöntemleri, tanımları, sınıflamaları ve standartları, ulusal ve uluslararası normlara uygun olarak belirlemek.
- Ülkenin ekonomi, sosyal, demografi, kültür, çevre, bilim ve teknoloji alanları ile gerekli görülen öbür alanlardaki istatistiklerini derlemek, değerlendirmek, analiz etmek ve yayımlamak.
- Resmi istatistik sonuçlarının bilimsel ve teknik açıklamalarını yapmak.
- İstatistik alanındaki bilimsel araştırma teknikleri ile istatistik yöntem ve bilgi teknolojilerine ilişkin gelişmeleri izlemek ve bunların uygulanması için gerekli önlemleri almak. (4)

DEMOGRAFİNİN TANIMI (1)

Birleşmiş Milletlerin tanımına göre **Demografi - Nüfusbilim** insan nüfusunun büyüklük, yapı ve gelişimi ile genel özelliklerinin nicel (*kantitatif*) yönlerini inceleyen bilim dalıdır. *Ekonomik, Politik, Sağlık Demografisi..* dalları vardır.

İstatistiksel terminolojiye göre **Evren**, aynı ögelerin istatistiksel anlamda oluşturduğu çokluk olarak tanımlanırken; Demografik açıdan **Nüfus**, belirli bir bölgede belirli bir zamanda yaşayan insanların oluşturduğu kitledir.

DEMOGRAFİNİN TANIMI (2)

Nüfusbilimi içinde yer alan alt disiplinler kendi amaçları ve yöntemlerini yansıtacak adlar alırlar. Örneğin;

- Tarihsel Demografi
- Paloe Demografi
- Betimsel Demografi
- Ekonomik Demografi
- Toplumsal Demografi
- **Sağlık Demografisi** (5)

Nüfus Piramitleri

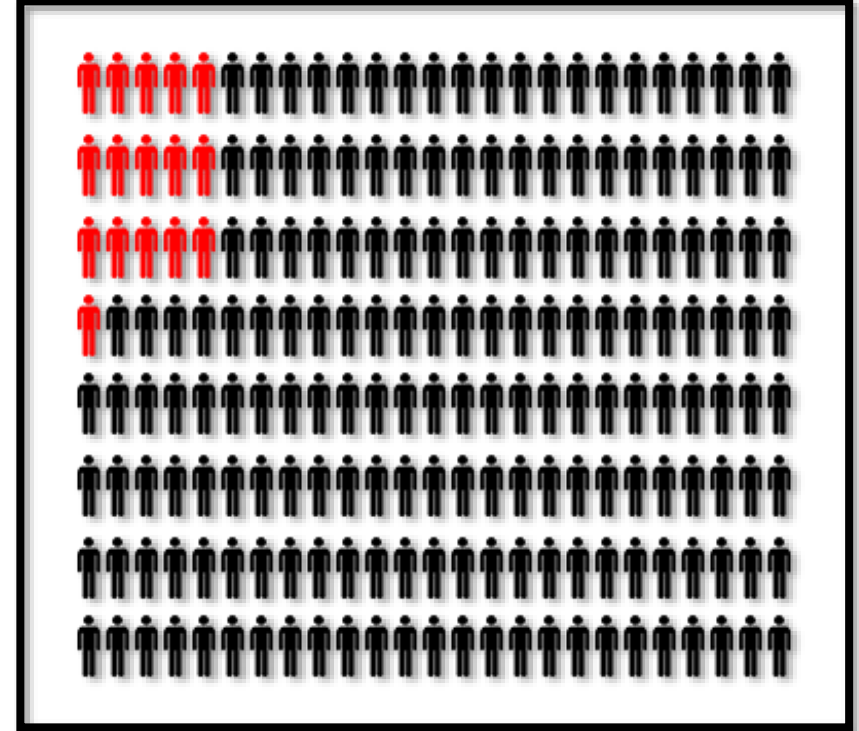
Nüfusun cinsiyete göre yaş dilimlerine dağılımını gösteren grafiklerdir.

Bir yerin nüfus piramitlerine bakılarak o yerdeki *nüfusun özellikleri, nüfus hareketleri, nüfusun yaş, cinsiyet ve ekonomik durumu, gelişmişlik düzeyleri* hakkında önemli bilgi sahibi olunabilir. (16)

Nüfus Piramitleri

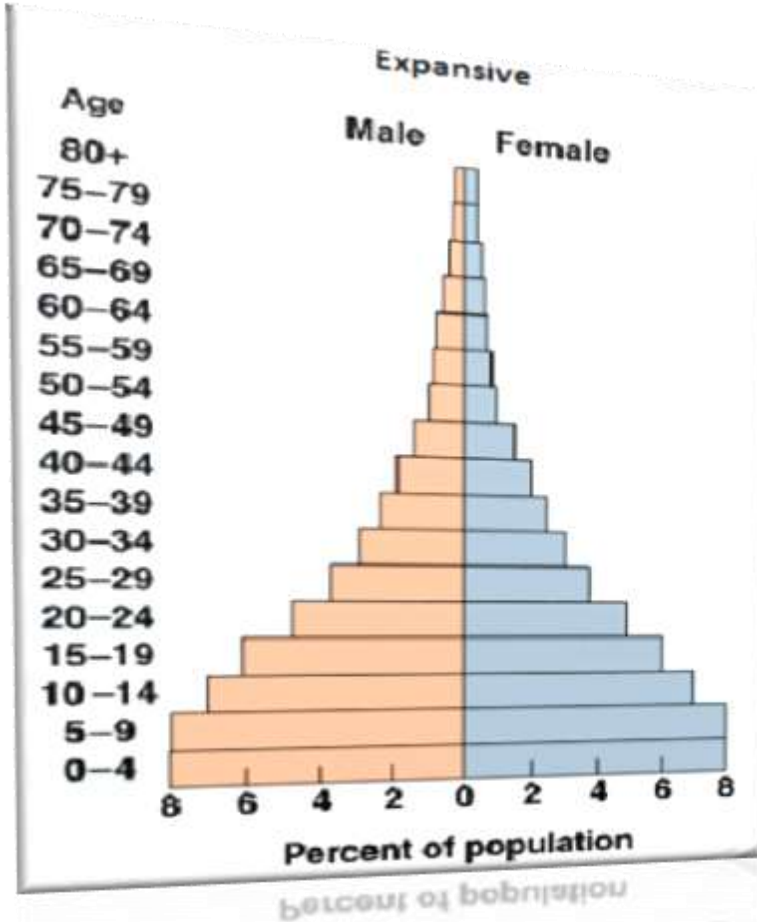
- Gelişen
- Durağan
- Gerileyen

Türkiye ve Dünya çooooook kalabalık.. 11 Temmuz 2017'de Dünya nüfusu 7,6 milyarı aştı.. Bu nüfusu besleyebilmek için **1,7 Dünya gerekli**..
840 milyon insan aç, yıllık 60 milyon ölümün 9 milyonu AÇLIK ÖLÜMÜ!

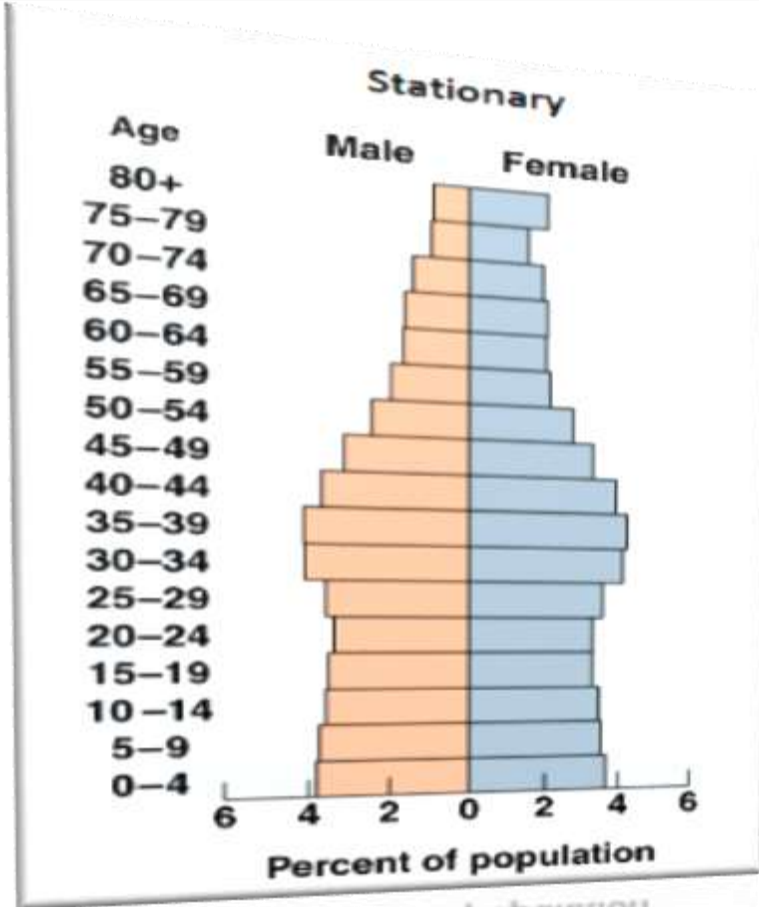
Gelişen Nüfus Piramidi

Düzgün Üçgen Biçiminde Piramit
Bu piramitte olduğu gibi tabanın geniş olması, doğum oranlarının, tavanın dar olması ölüm oranlarının yüksek olduğunu gösterir. Nüfus artış hızı yüksektir. Somali, Afganistan, Bangladeş gibi geri bırakılmış ülkelerin nüfus piramididir.

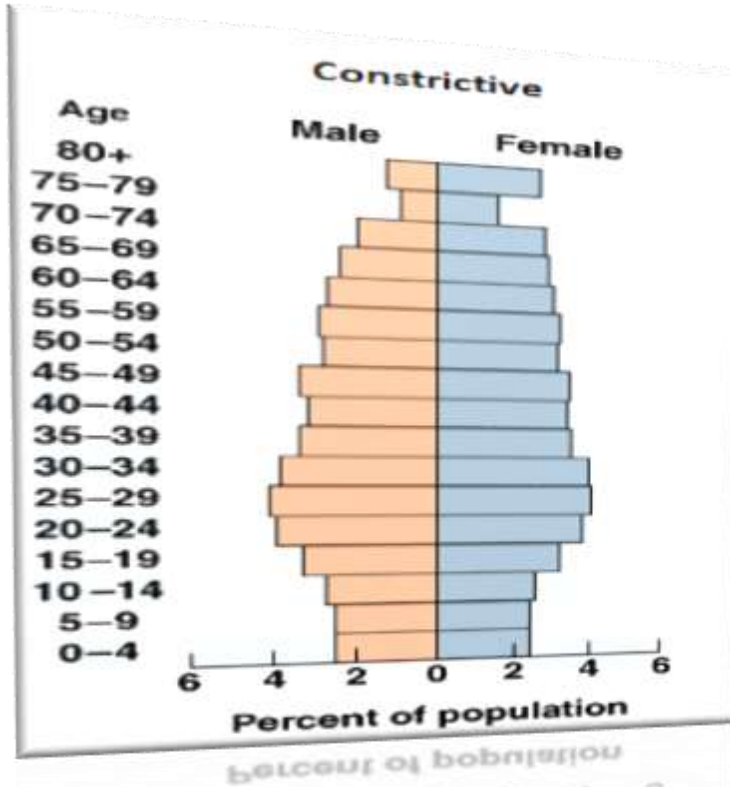

Durağan Nüfus Piramidi

Piramit tabanının dar olması doğum oranının düşük olduğunu, üst yaş dilimlerine doğru daralmaması yaşlı nüfusun çok olduğunu gösterir. Doğum ve ölüm oranı düşüktür. Nüfus artış hızı yavaştır. Genel yaşam niteliği yüksektir. İsveç, Danimarka, Belçika... gibi gelişmiş ülkelere ilişkin nüfus piramididir.

Gerileyen Nüfus Piramidi

Bu nüfus piramidi doğum oranı yüksek ancak son yıllarda doğum hızını azaltmaya yönelik politikalar izleyen ülkelere ilişkindir. Örneğin Finlandiya, Çin..

DÜNYANIN DEMOGRAFİK YAPISI (1)

Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) verilerine göre, 01.07.2011'de Dünya Nüfusu **7 milyarı** aştı! Günümüzde ise **7,6 milyarı** geçti!

Küresel *kaba doğum hızı* **%o20** ve yıllık nüfus artış hızı **%o11,5**'tir (Türkiye'de binde 13,6). Dolayısıyla yaklaşık olarak Dünyada yılda **150 milyon** doğum olmakta, nüfus her yıl yaklaşık **83 milyon kişi -1 Türkiye!-** artmaktadır. (6)

BM Nüfus Fonu : Dünya nüfusu 1.7.11'de 7+ milyar!

www.unfpa.org/ 1.7.11

DÜNYANIN DEMOGRAFİK YAPISI (2)

Ülkelerin hükümetlerinden alınan resmi verilere dayandırılan küresel istatistiklere göre, Ortalama yaşam süresi yaklaşık **70 yıl** ve kadın başına ortalama çocuk sayısı 2,8'dir.

Dünya nüfusunun yaklaşık **% 15'ini** oluşturan gelişmiş toplumlarda kadın başına çocuk sayısı 2'nin altında, geri kalan toplumlarda 3'ün üzerindedir.

Bu gidişle, 2040-50 arasında nüfusun **10 milyar** sınırına dayanacağını rahatlıkla / endişeyle öngörebiliriz! (6)

BM Nüfus Fonu : Dünya nüfusu 1.7.15'te 7,3 milyar!

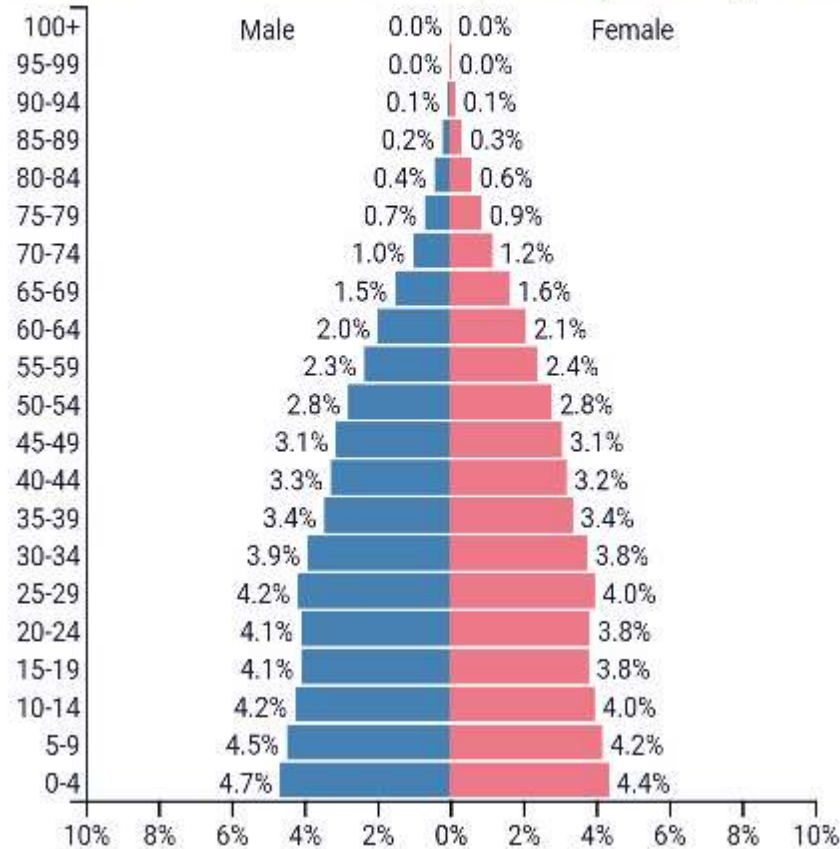
www.unfpa.org/ 1.12.15

WORLD ▼

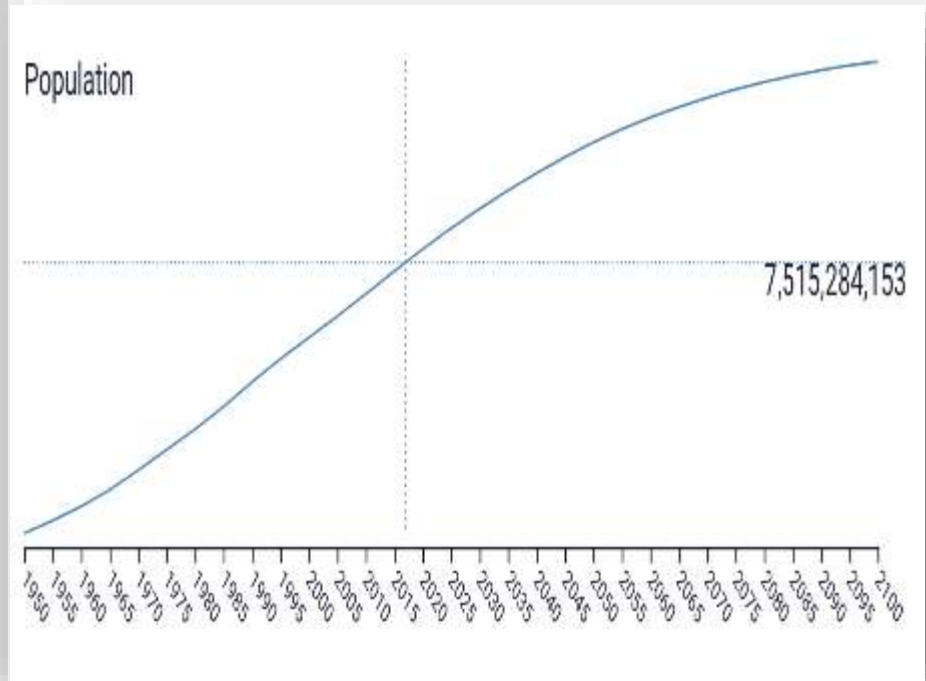
2017

Population: **7,515,284,153**

<http://www.populationpyramid.net/world/2017/>

(15.07.2017)

Dünya Nüfusu: 7,518,999,218!

Prof. Bill Gates, *en çok bin yıl içinde, üzerinde yayaşayabilecek bir başka gezegen bulmak zorunda olduğumuz..* Uyarısını yapıyor..

Aşırı Nüfus artışı + Çevresel yıkım mutlaka ve hemen durdurulmalı!

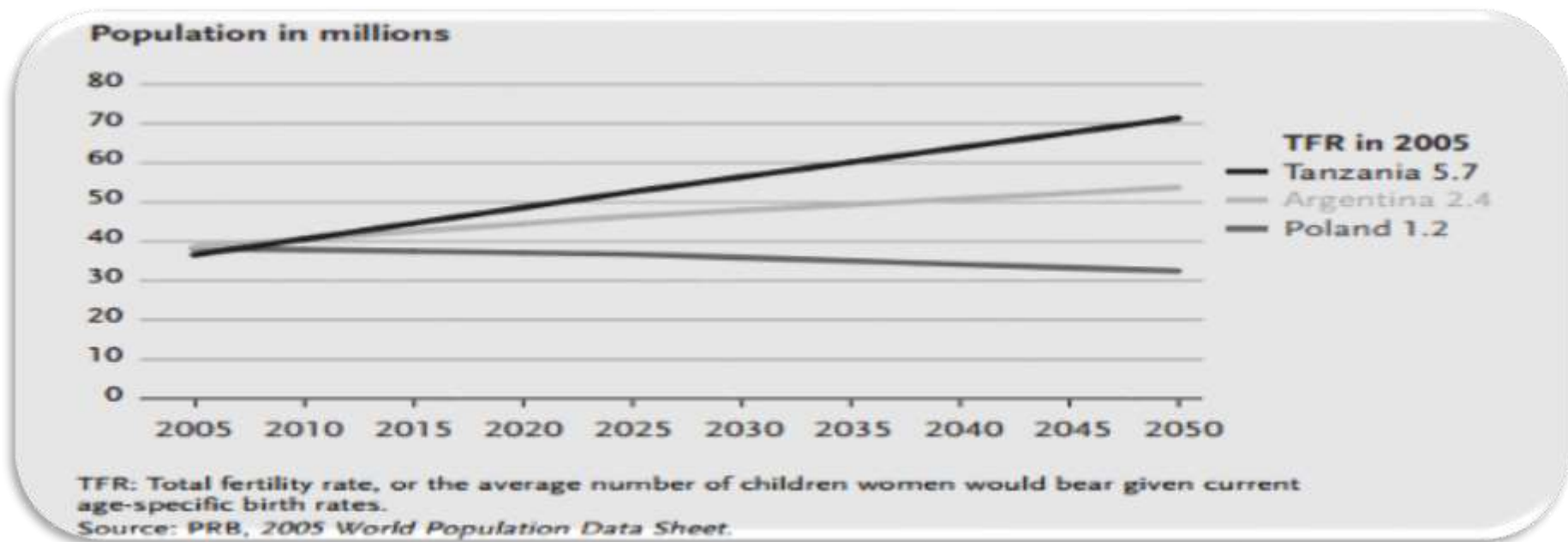
Birleşmiş Milletlere göre nüfus artış hızı böyle yüksek sürerse, **2030**'dan sonra dünyada kaynak yetersizliği nedeniyle yeni **çatışmalar** kaçınılmaz olacaktır. (7)

<http://www.worldometers.info/world-population/> (15.07.2007)

Fertility Rates Have a Dramatic Effect on Future Population Size.

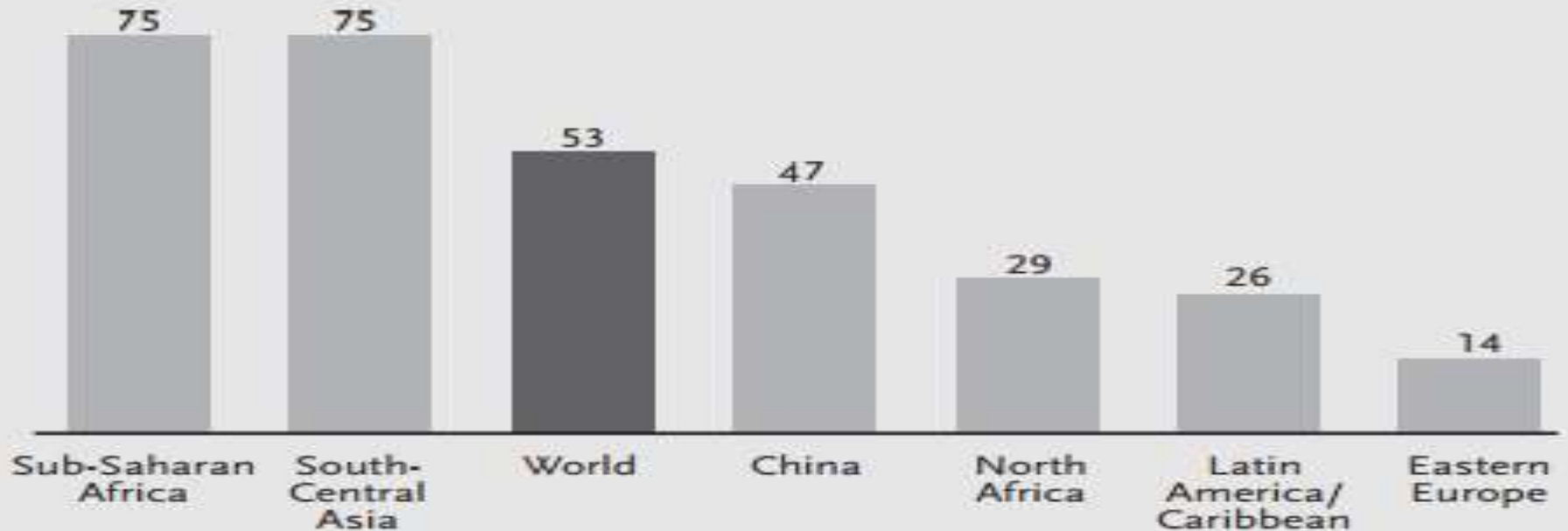
Tanzania, Argentina, and Poland have similar population sizes today, but will diverge dramatically in the future because of their different levels of fertility. These projections assume that fertility in Tanzania and Argentina will gradually decline to 2 children per woman by 2050 and fertility in Poland will gradually increase.

More Than Half of the World's Population Lives on Less Than \$2 per Day.

Sub-Saharan Africa and South Asia have the highest rates of poverty, but other regions also have sizeable percentages of people living below the internationally defined poverty line of US\$2 per day.

Percent of population living on less than US\$2 per day (2002)

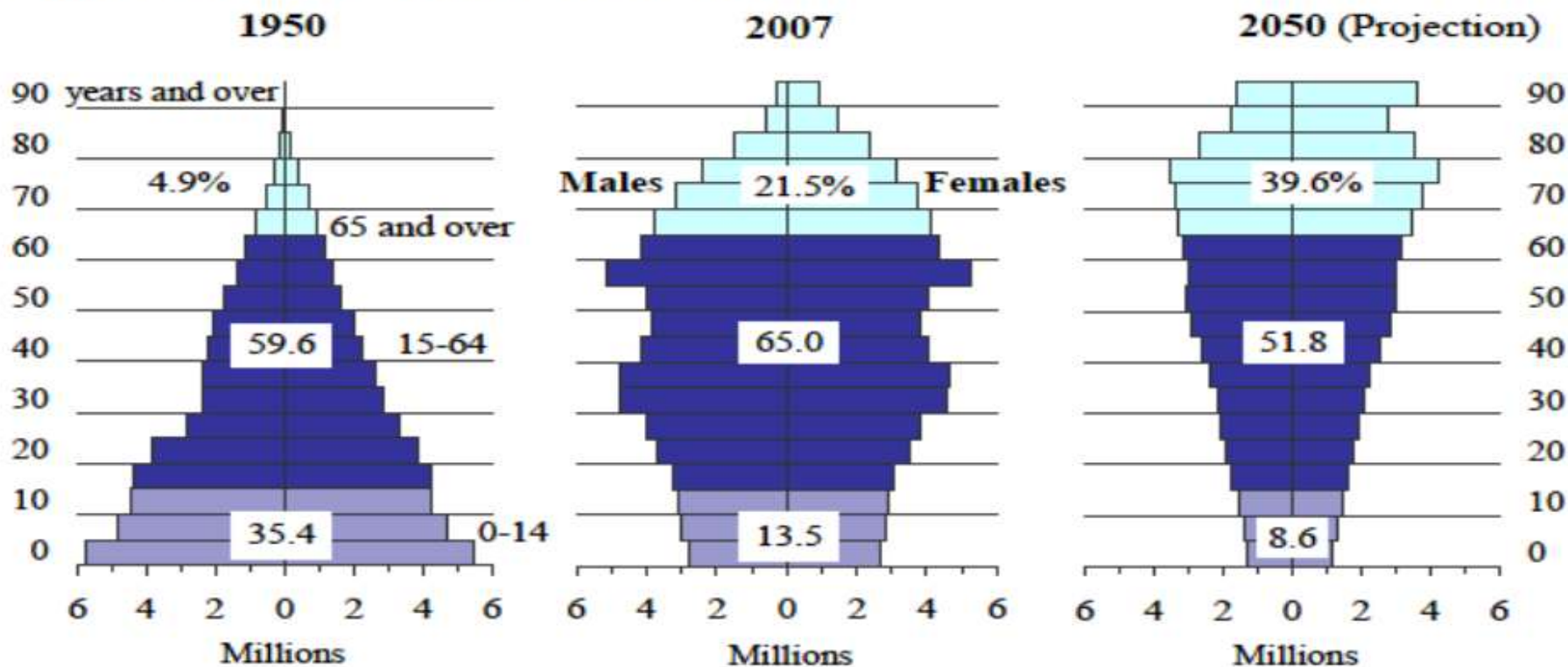

Source: Based on World Bank, *World Development Indicators 2005*.

DÜNYA NEREYE GİDİYOR ?

Changes in the Population Pyramid

Source: Statistics Bureau, MIC; Ministry of Health, Labour and Welfare.

http://ahmetsaltik.net/arsiv/2014/11/Nufus_sorunlari_-ve_-politikalari1.pdf (15.07.2017)

Türkiye, Dünya'nın en kalabalık ülkeleri arasında!

ADNKS 2016 ile rakamlar neden uyarısız ?
Nüfus 79 milyon 814 bin 871 kişi oldu. (9)

Nüfus, ABD Sayım Bürosu'ndan

nüfus sayımları, yaşamsal istatistik kayıt sistemleri veya yakın tarihle ilgili gelecekteki eğilimlerle ilgili varsayımlar ile ilgili örnek anket istatistiklerine dayanmaktadır.

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/rankorder/2119rank.html> (15.07.2017)

- 1-China 1,373,541,278
- 2-India 1,266,883,598
- 3-European Union 513,949,445
- 4-United States 323,995,528
- 5-Indonesia 258,316,051
- 6-Brazil 205,823,665
- 7-Pakistan 201,995,540
- 8-Nigeria 186,053,386
- 9-Bangladesh 156,186,882
- 10-Russia 142,355,415
- 11-Japan 126,702,133
- 12-Mexico 123,166,749
- 13-Philippines 102,624,209
- 14-Ethiopia 102,374,044
- 15-Vietnam 95,261,021
- 16-Egypt 94,666,993
- 17-Iran 82,801,633
- 18-Congo, Democratic Republic 81,331,050
- 19-Germany 80,722,792
- 20-Turkey 80,274,604**

UNFPA (BİRLEŞMİŞ MİLLETLER NÜFUS FONU)

UNFPA is the lead UN agency for delivering a world where every pregnancy is wanted, every childbirth is safe and every young person's potential is fulfilled.

UNFPA supports:

- 1. Reproductive health care for women and youth in more than 150 countries – home to more than 80 per cent of the world's population**
- 2. The health of pregnant women, especially the 10-15 million who face life-threatening complications each year.**
- 3. Reliable access to modern contraceptives sufficient to benefit 20 million women a year.**
- 4. Training of thousands of health workers to help ensure at least 80 % of all childbirths are supervised by skilled attendants.**

April 2017

<http://www.unfpa.org/about-us> (14.07.2017)

UNFPA (BİRLEŞMİŞ MİLLETLER NÜFUS FONU)

5. Prevention of gender-based violence, which affects 1 in 3 women.
6. Abandonment of **female genital mutilation**, which harms three million girls annually.
7. Prevention of **teen pregnancies**, complications of which are a leading cause of death for girls 15-19 years old.
8. Efforts to end **child marriage**, which could affect an estimated 70 million girls over the next 5 years.
9. Delivery of **safe birth** supplies, dignity kits and other life-saving materials to survivors of conflict and **natural disasters**.
10. Censuses, data collection and analyses, which are essential for development planning. (April 2017)

<http://www.unfpa.org/about-us> (14.07.2017)

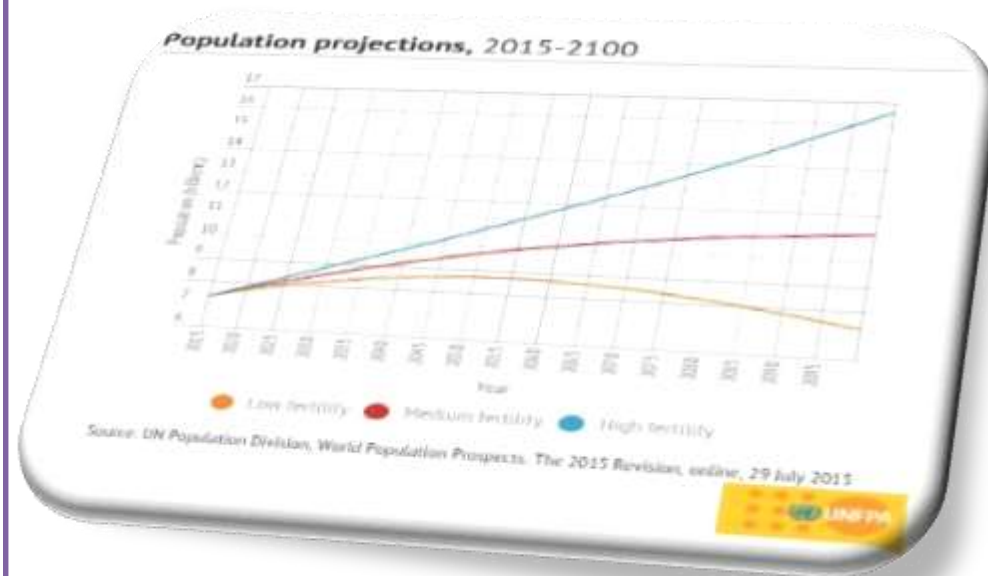
2016'da UNFPA - Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu tarafından sağlanan olanaklarla yaklaşık 3.7 milyon güvenli olmayan kürtaj ve yaklaşık 29 bin anne ölümünün önüne geçilmiş oldu. (12)

It took hundreds of thousands of years for the world population to grow to 1 billion – then in just another 200 years or so, it grew sevenfold. In 2011, the global population reached the 7 billion mark, and today, it stands at about 7.5 billion.

This dramatic growth has been driven largely by increasing numbers of people surviving to reproductive age, and has been accompanied by major changes in fertility rates, increasing urbanization and accelerating migration. These trends will have far-reaching implications for generations to come.

<http://www.unfpa.org/world-population-trends> (14.07.2017)

The UN has developed three population projections, called variants – *one high, one low, and one in between*. Of these, the medium variant suggests that the world population will grow to nearly 10 billion by the middle of this century, and will level off at around 11 billion by the end of it. However, if fertility declines by less than assumed, the world population could grow to about 16.5 billion by the end of the century. If fertility falls by more than assumed, the world population could slightly fall over current levels to about 7 billion.

According to conservative projections, the population of the world's least developed countries will double by 2050, and in some countries it will even triple.

<http://www.unfpa.org/world-population-trends> (14.07.2017)

10 things you didn't know about the world's population ?

- 1-) The last decade has seen more young people in the world than ever before, creating unprecedented potential for economic and social progress.
- 2-) Women in sub-Saharan Africa are as likely to die in pregnancy or childbirth as women in 19. century England, when Charles Dickens described these horrors in Oliver Twist and A Christmas Carol.
- 3-) A staggering **225 million women in developing countries want to avoid pregnancy** but are not using modern contraceptives .
- 4-) Despite prohibitions, **child marriage** remains widespread around the world.
- 5-) Complications in pregnancy and childbirth are the second leading killer of adolescent girls in developing countries.

<http://www.unfpa.org/news/10-things-you-didn%E2%80%99t-know-about-world%E2%80%99s-population>

10 things you didn't know about the World's population ?

- 6-) By the end of the century, the world's population might be as high as 17 billion or as low as 7 billion, according to the most recent UN estimates.
- 7-) HIV-related deaths are down 35 % from 2005 – but estimates suggest that deaths among adolescents are actually rising.
- 8-) If current trends continue, an estimated 15 million girls between ages 15 -19 will be subjected to *female genital mutilation (FGM)* between now and 2030.
- 9-) In 2013, some 232 million people were *international migrants*, up from 175 million in 2000.
- 10-) More than half of the global population is urban – and history's largest-ever urbanization wave will continue for many years to come.

<http://www.unfpa.org/news/10-things-you-didn%E2%80%99t-know-about-world%E2%80%99s-population>

11 TEMMUZ Dünya Nüfus Günü (1)

- **1989** yılında **11 Temmuz** tarihinin “**Dünya Nüfus Günü**” olarak değerlendirilmesine karar verildi.
Amaç: Farkındalık yaratmak...
- UNFPA- Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu, **2017** Teması:
- **”Aile Planlaması: İnsanları ve Kalkınan Ulusları Güçlendirmek”** olarak belirlendi.. Dünya nüfusunun denetimsiz, gereksiz ve hızla çoğalmasına **dur** demek için.
- Dünya, **11 Temmuz 1987** günü **5 milyar** nüfusa ulaştı.
30 yılda dünya nüfusu %50 artmış durumda ya sonra ?!
- **Aile planlaması hizmetleri, öbür sağlık hizmetleri gibi temel bir insan hakkıdır.** (12)

11 TEMMUZ Dünya Nüfus Günü (1)

- **Aile planlaması hizmetleri, öbür sağlık hizmetleri gibi temel bir insan hakkıdır.**
- **2015** yılında kalkınmakta olan ülkelerde **15-19 yaş arası 12.7 milyon genç kız** aile planlaması konusunda karşılanamamış gereksinimlere sahipti.
- Yine kalkınmakta olan ülkelerde aynı yaş diliminde **14,5 milyon genç kız** her yıl **anne** olmaya devam etmektedir.
- Halen dünyada **225 milyon** kadın, çağdaş aile planlaması hizmetine erişemiyor.
- Aile planlaması hizmetlerine tam ulaşılabilsen, günümüzde gebeliğe ve doğuma bağlı nedenlerle yaşamını yitiren **303.000** kadından **üçte biri** yaşıyor olacaktı. (12)

Modern Kontraseptifler İçin 7 Neden

7 reasons for investing in modern contraceptives

in Eastern Europe
and Central Asia

01 / HEALTH

More women can increase intervals between births, improving the health of mothers & infants.

03 / EDUCATION

More teenagers can prevent unintended pregnancy and stay in school.

05 / POTENTIAL

More women can plan and combine family and career and fulfil their potential.

07 / WEALTH

More women can break out of a cycle of poverty and exclusion and to turn invest in their own children.

02 / PROTECTION

More people can prevent unintended pregnancy & STIs/HIV by using safer modern methods instead of high-failure traditional ones.

04 / FERTILITY

More couples can have the number of children they want as secondary infertility due to STIs and unsafe abortions goes down.

06 / GROWTH

More educated, healthy, empowered women & young people will boost economy and contribute to society.

Find out more: eeca.unfpa.org

© 2014 UNFPA. All rights reserved. UNFPA is a United Nations organization.

11 TEMMUZ Dünya Nüfus Günü (2)

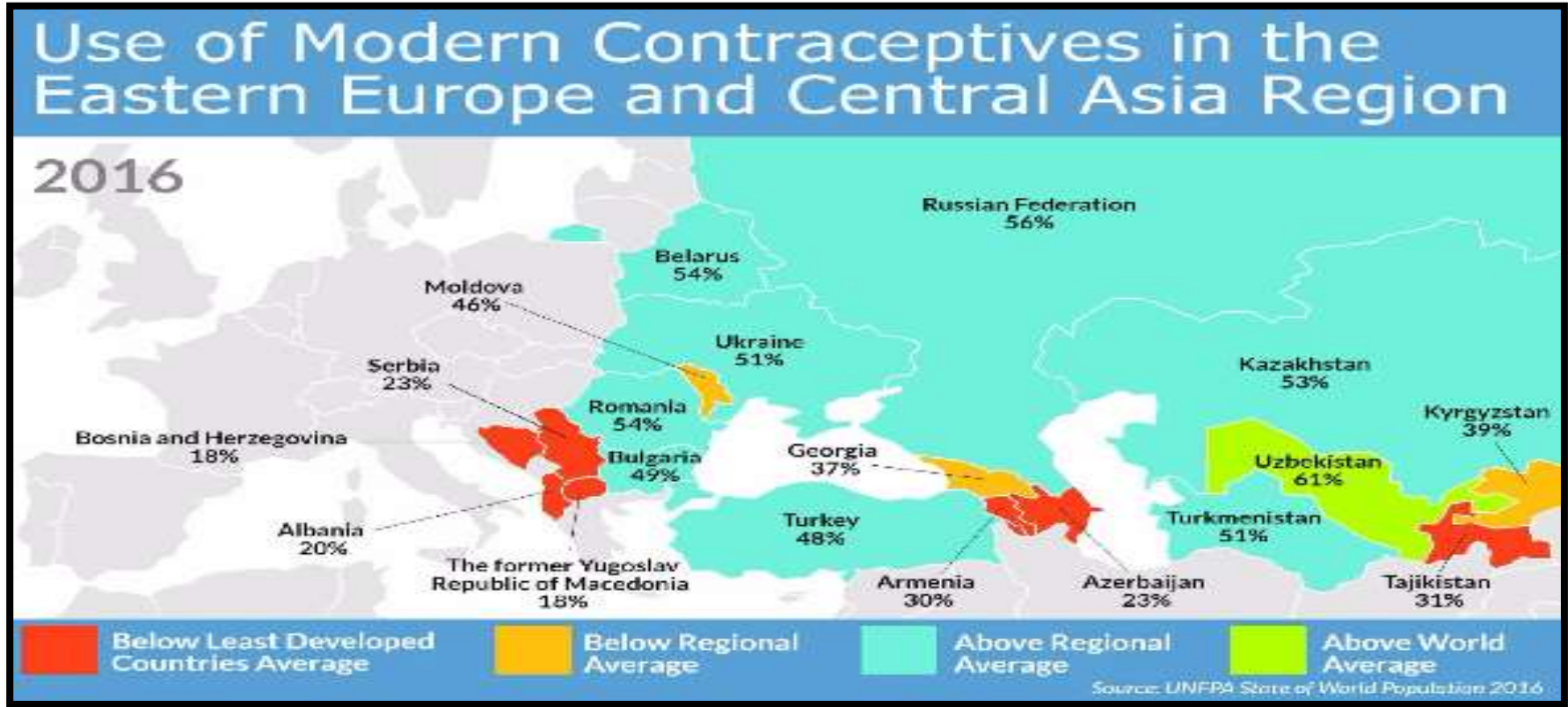
“Kadınların kendi potansiyellerini tam anlamıyla gerçekleştirebilmeleri ve ekonomik olarak daha üretken olabilmeleri için ne zaman ve ne kadar çocuğa sahip olacakları konusunda kendi haklarından tümüyle yararlanabilmeleri gerekmektedir. Bu haklardan yararlanılabilmesi sağlık ve öbür yarar sağlayacak alanlarda gelişmelerin sağlanabilmesine; okullaşmada daha güçlü yatırımların yapılabilmesine, daha güçlü üretkenliğe, daha büyük bir iş gücü katılımının sağlanabilmesine ve artan gelir, tasarruflar ve yatırımlar anlamına gelmektedir.”

Dr. Babatunde Osotimehin,

UNFPA Yürütme (İcra) Direktörü (1949-2017) (12)

Use of Modern Contraceptives

Aile planlaması, anlaşıldığı üzere, 3. Binyıl Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nin (SDG) başarılmasında kritik bir rol oynar; başta **yoksulluğun sona erdirilmesi!** Aile planlaması, öbür hedeflere ulaşmada da önemli bir rol oynar; **açlığı sonlandırmak**, sağlıklı kişiler ve toplumsal cinsiyet eşitliği.. gibi. (12)

11 TEMMUZ Dünya Nüfus Günü ⁽³⁾

- Türkiye’de TÜİK verileriyle 2016’da yaklaşık 1 milyon 310 bin doğum olmuştur.
- Toplam doğurganlık hızı 2,1 olarak gerçekleşmiştir.
- 2016’da, 15-19 yaş diliminde 75 binden çok genç ya da çocuk doğum yapmıştır. Bu yaş aralığında doğum yapanlardan 20 bini okur yazar değil ya da ilkokulu bitirmemiştir.
- Türkiye Nüfus Sağlık Araştırması -2013 sonuçlarına göre 15-19 yaş doğurganlığı, bin kadın başına kırsal kesimde 45, kentsel kesimde 28; Doğu Anadolu’da 41, Batı illerinde 26’dır.

(<https://www.youtube.com/watch?v=dTuvkfceU3U>) (12)

APR
2017

THE WORLD’S POPULATION

HEADLINE STATISTICS FOR THE GLOBAL POPULATION, BASED ON DATA FROM VARIOUS REPUTABLE SOURCES

TOTAL GLOBAL
POPULATION
(BOTH SEXES)

7.500
BILLION

GLOBAL
POPULATION
GROWTH RATE

1.11%
PER YEAR

TOTAL
GLOBAL FEMALE
POPULATION

3.717
BILLION

TOTAL
GLOBAL MALE
POPULATION

3.783
BILLION

MEDIAN AGE
OF THE GLOBAL
POPULATION

29.7
YEARS OLD

11 TEMMUZ Dünya Nüfus Günü (4)

- Türkiye’de yine aynı yaş diliminde evli 6 genç kadından salt 1’i etkili aile planlaması yöntemi kullanmaktadır.
 - **2013 TNSA verilerine göre; Türkiye’de 4 ve 4+ çocuğu olan kadınların salt yarısı gebeliklerini ve doğumu isteyerek veya planlayarak yapmaktadırlar.**
 - 2013 TNSA verilerine göre; 15-49 yaş aralığında olan kadınların salt ¼’ü adet sırasında gebe kalınabilecek döneme ilişkin doğru bilgiye sahiptir.
- <https://www.youtube.com/watch?v=dTuvkfceU3U> (12)

2013 TNSA verilerine göre çiftler, istediklerinden daha çok çocuk sahibi olmaktadır.

Her 3 çocuktan 1’i istemsizdir!

Etkin, yaygın, nitelikli, kolay erişilebilir AP hizmetleri topluma yeterince sunul(a)mamaktadır. [Anayasa m. 41](#), bu hizmetlerin verilmesini emrediyor.

Toplum, AP hizmetlerine erişebilirse **kullanıma hazırdır**. Ortalama 3 değil 2 çocuk istemektedir. Bu hizmetler, iktidarların siyasal tercihi ile engelenmemelidir.

AP hizmetlerine erişim, temel insan hakkıdır!

TÜRKİYE'NİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ (1)

Cumhuriyet'in kuruluşundan 4 yıl sonra, 1927'de yapılan ilk nüfus sayımında Türkiye nüfusu **13.6 milyon** saptanmıştır. 1935 sayımından başlayarak 1990'a dek düzenli olarak her 5 yılda bir sayım yapılmıştır. 1990'den sonra nüfus sayımının sonu "0" la biten yıllarda uygulanması yasayla belirlenmiştir. 22 Ekim 2000'de sonuncu ve 14. genel nüfus sayımında Türkiye nüfusu **67.4 milyon'**dur. (DİE). 2007'de ADNKS'nin yürürlüğe girmesiyle Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) her yılın son günü Türkiye nüfusunu yayımlamaya başlamıştır. Bu sistem, **vatandaş kimlik numarası** ya da **ikametgahı** olan herkesi ve kurumsal nüfusu kapsamar. (3)

TÜRKİYE'NİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ (2)

TÜİK TÜRKİYE
İSTATİSTİK KURUMU

Haber Bülteni

NÜFUS ve VATANDAŞLIK
İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 24638 31 Ocak 2017 Saat: 10:00

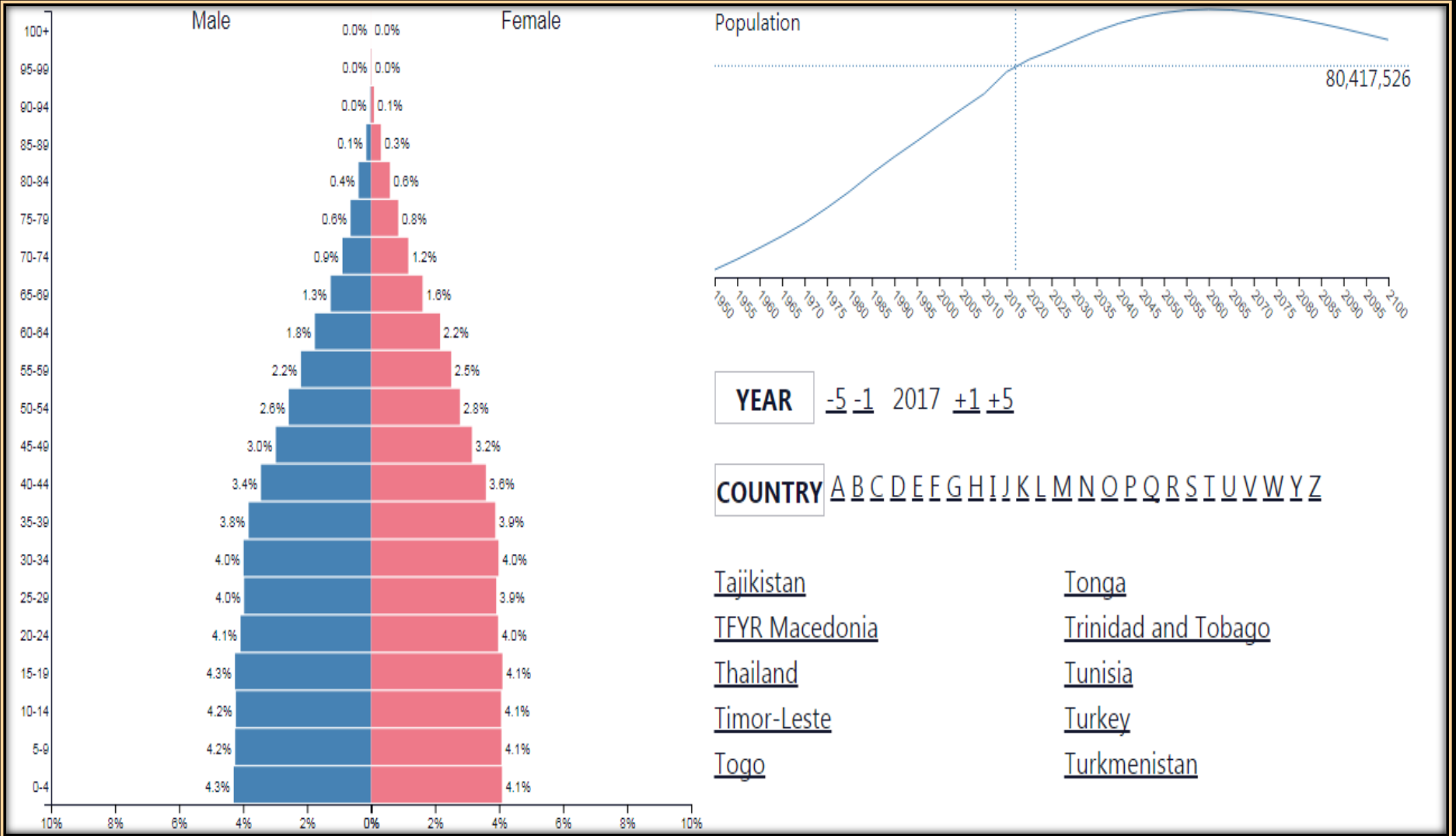
Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2016

➤ **Türkiye nüfusu 31 Aralık 2016'da 79 814 871'dir. (9)**

Türkiye nüfusu 28 Temmuz 2017'de, yılın 209. gününde;

79 814 871 x (1,01364)^(209/365) = 80 436 444 kişidir!

http://ahmetsaltik.net/arsiv/2017/03/SAGLIK_DUZEYI_OLCUTLERI-1.pdf

YEAR -5 -1 2017 +1 +5

COUNTRY ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWYZ

- Tajikistan
- TFYR Macedonia
- Thailand
- Timor-Leste
- Togo
- Tonga
- Trinidad and Tobago
- Tunisia
- Turkey
- Turkmenistan

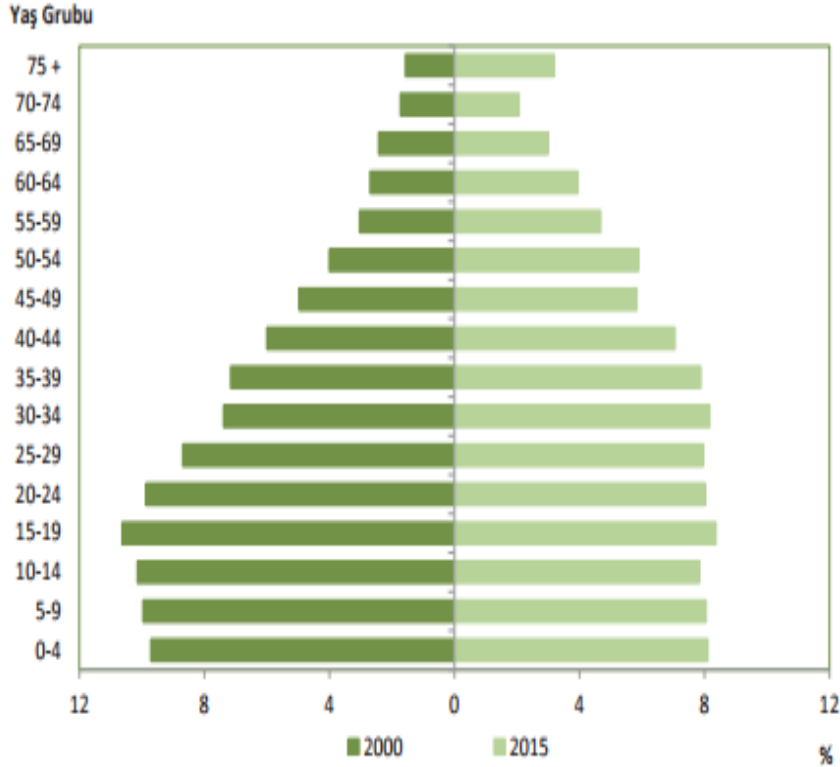
(19.07.2017)

<http://www.populationpyramid.net/turkey/2017/>

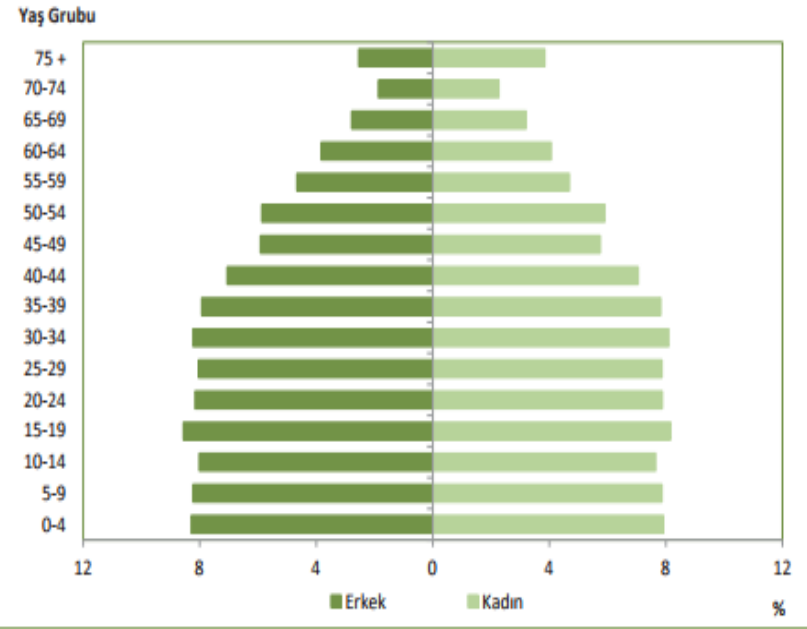
“Bir ulusun büyüklüğü nüfusunun çokluğu ile değil, akıllı ve erdemli kişilerinin sayısı ile belli olur.”

Victor Hugo

Şekil 1.1. Nüfus Piramidi, (%), Türkiye, 2000, 2015

Şekil 1.2. Cinsiyete Göre Nüfus Piramidi, (%), Türkiye, 2015

(19.07.2017)

http://www.saglikistatistikleri.gov.tr/dosyalar/SIY_2015.pdf

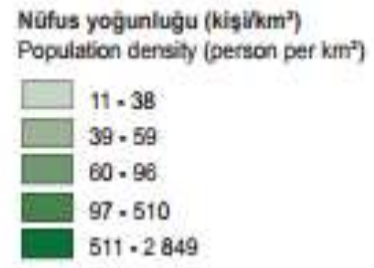

TÜRKİYE'NİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ (3)

2016 sonunda Erkek nüfus 40 043 650 olurken,
kadın nüfus 39 771 221 kişi.

Buna göre toplam nüfusun **%50,2'sini erkekler**,
%49,8'ini ise kadınlar oluşturdu. (9)

Nüfus yoğunluğu, 2016
Population density, 2016

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2016
Address Based Population Registration System, 2016

<https://biruni.tuik.gov.tr/yayin/views/visitorPages/index.zul> (21.07.2017)

Yıllara göre il nüfusları, 2000-2016

Population of provinces by years, 2000-2016

İl Provinces	Nüfus tahmini Population estimate ^{(1) (3)}							Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Address Based Population Registration ⁽²⁾									
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Toplam-Total	64 729 501	65 603 160	66 401 851	67 187 251	68 010 215	68 860 539	69 729 967	70 586 256	71 517 100	72 561 312	73 722 988	74 724 269	75 627 384	76 667 864	77 695 904	78 741 053	79 814 871
Adana	1 879 695	1 899 324	1 916 637	1 933 428	1 951 142	1 969 512	1 988 277	2 006 650	2 026 319	2 062 226	2 085 225	2 108 805	2 125 635	2 149 260	2 165 595	2 183 167	2 201 670
Adıyaman	568 432	571 180	573 149	574 886	576 808	578 852	580 926	582 762	585 067	588 475	590 935	593 931	595 261	597 184	597 835	602 774	610 484
Afyonkarahisar	696 292	698 029	698 773	699 193	699 794	700 502	701 204	701 572	697 365	701 326	697 559	698 626	703 948	707 123	706 371	709 015	714 523
Ağrı	519 190	521 514	523 123	524 514	526 070	527 732	529 417	530 879	532 180	537 665	542 022	555 479	552 404	551 177	549 435	547 210	542 255
Amasya	333 927	333 768	333 110	332 271	331 491	330 739	329 956	328 674	323 675	324 268	334 786	323 079	322 283	321 977	321 913	322 167	326 351
Ankara	3 889 199	3 971 642	4 050 309	4 128 889	4 210 596	4 294 678	4 380 736	4 466 756	4 548 939	4 650 802	4 771 716	4 890 893	4 965 542	5 045 083	5 150 072	5 270 575	5 346 518
Antalya	1 430 539	1 480 282	1 529 110	1 578 367	1 629 338	1 681 656	1 735 239	1 789 295	1 859 275	1 919 729	1 978 333	2 043 482	2 092 537	2 158 265	2 222 562	2 288 456	2 328 555
Artvin	167 909	168 184	168 215	168 164	168 153	168 164	168 170	168 092	166 584	165 580	164 759	166 394	167 082	169 334	169 674	168 370	168 068
Aydın	870 460	881 911	892 345	902 594	913 340	924 446	935 800	946 971	965 500	979 155	989 862	999 163	1 006 541	1 020 957	1 041 979	1 053 506	1 068 260
Balıkesir	1 069 260	1 077 362	1 084 072	1 090 411	1 097 187	1 104 261	1 111 475	1 118 313	1 130 276	1 140 085	1 152 323	1 154 314	1 160 731	1 162 761	1 189 057	1 186 688	1 196 176
Bilecik	197 625	198 736	199 580	200 346	201 182	202 063	202 960	203 777	193 169	202 061	225 381	203 849	204 116	208 888	209 925	212 361	218 297
Bingöl	240 337	242 183	243 717	245 168	246 718	248 336	249 986	251 552	256 091	255 745	255 170	262 263	262 507	265 514	266 019	267 184	269 560
Bitlis	318 886	320 555	321 791	322 898	324 114	325 401	326 709	327 886	326 897	328 489	328 767	336 624	337 253	337 156	338 023	340 449	341 225
Bolu	255 576	257 926	259 953	261 902	263 967	266 114	268 305	270 417	268 882	271 545	271 208	276 506	281 080	283 496	284 789	291 095	299 896

<http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=temelist> (21.07.2017)

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU 2016

Nüfus ve Göç

Nüfus 79,8 milyon kişi

Erkek nüfus oranı **%50,2** | Kadın nüfus oranı **%49,8** | Genç nüfus oranı (15-24 yaş) **%16,3**

Doğan bebeklere en çok verilen isim **Yusuf** ve **Zeynep**

Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı

0-14 yaş **%23,7** | 15-64 yaş **%68** (Çalışma çağı) | 65+ yaş **%8,3**

Ortanca yaş **31,4**
Yıllık nüfus artış hızı **binde 13,5**
Nüfus yoğunluğu **104 kişi/km²**
Toplam yaş bağımlılık oranı **%47,2**
Ortalama hanehalkı büyüklüğü **3,5**

Doğuştan beklenen yaşam süresi (yıl), 2013-2015

Toplam **78,0** | Erkek **75,3** | Kadın **80,7**

Ankara nüfusu **5,3 milyon kişi**
Ankara nüfus yoğunluğu **218 kişi/km²**
İstanbul nüfusu **14,8 milyon kişi (En fazla nüfusa sahip il)**
İstanbul nüfus yoğunluğu **2 849 kişi/km²**

Göç, 2015-2016

İller arasında göç eden kişi sayısı **2,6 milyon**

Demografi

Canlı doğan bebek sayısı 1,3 milyon

Doğan erkek bebek oranı **%51,3** | Doğan kız bebek oranı **%48,7**

Kaba doğum hızı **binde 16,5**

Toplam doğurganlık hızı **2,1 çocuk**

Toplam doğurganlık hızı en yüksek il **Şanlıurfa (4,3 çocuk)**

Ölüm sayısı 422 bin kişi

Erkek ölüm oranı **%54,8** | Kadın ölüm oranı **%45,2**

Kaba ölüm hızı **binde 5,3**

Kaba ölüm hızı en yüksek il **Kastamonu (binde 10)**

Bebek ölüm hızı **binde 10**

Bebek ölüm hızı en yüksek il **Bingöl (binde 18,2)**

Ortalama ilk evlenme yaşı Erkeklerde **27,1** | Kadınlarda **24**

Evlenen çiftlerin sayısı **594 bin**

Boşanan çiftlerin sayısı **126 bin**

Kaba evlenme hızı **binde 7,5**

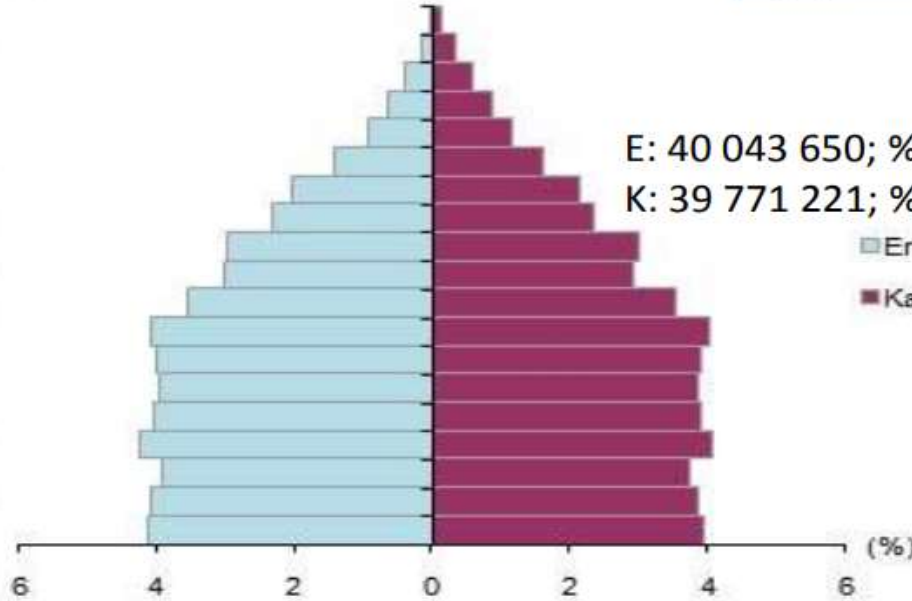
Kaba boşanma hızı **binde 1,6**

<https://biruni.tuik.gov.tr/yayin/views/visitorPages/index.zul> (21.07.2017)

Nüfus Piramidi (TÜİK-2016 sonu)

Yaş grubu

90+
85-89
80-84
75-79
70-74
65-69
60-64
55-59
50-54
45-49
40-44
35-39
30-34
25-29
20-24
15-19
10-14
5-9
0-4

<http://www.worldometers.info/world-population/>

Dünya nüfusu her saniye nasıl korkunç çoğalıyor, görmek için lütfen tıklayınız..

Son 3 yıl NAH :

2014 : % 1,33!

2015 : % 1,35!

2016 : % 1,36!

Akıl dışı ve dehşet verici!!

31 Aralık 2016'da Türkiye nüfusu 79 814 871 kişidir.

Nüfus, iktidarın yersiz teşvikiyle 2016'da 1 073 818 kişi artmıştır!

Doğal NAH=(1 073 818 / 78 741 053) x 1000 = %o 13,64 veya %1,364.

26.5.2017'de (156. gün) nüfus 5 ayda 463 492 artışla (anormal hızlı - çok gereksiz!)

79 814 871 x (1,01364)^(156/365) = 80 278 363 kişidir!

http://ahmetsaltik.net/arsiv/2017/03/SAGLIK_DUZEYI_OLCUTLERI-1.pdf (20.07.2017)

1.1 Nüfus, yıllık nüfus artış hızı ve nüfus yoğunluğu, 2007-2016
Population, annual growth rate of population and population density, 2007-2016

	Nüfus Population	Yıllık nüfus artış hızı (%) Annual growth rate of population (%)	Nüfus yoğunluğu Population density
2007	70 586 256	-	92
2008	71 517 100	13,1	93
2009	72 561 312	14,5	94
2010	73 722 988	15,9	96
2011	74 724 269	13,5	97
2012	75 627 384	12,0	98
2013	76 667 864	13,7	100
2014	77 695 904	13,3	101
2015	78 741 053	13,4	102
2016	79 814 871	13,5	104

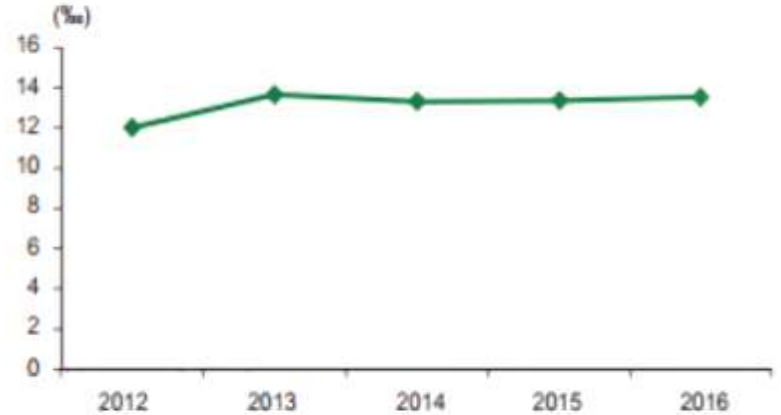
Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2007-2016

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2007-2016

**Türkiye'nin yıllık nüfus artış hızı
2016 sonunda, binde 13,5.
Bu hız 2015'te %13,4 iken,
2014'te %13,53 idi. (9)**

Yıllık nüfus artış hızı, 2012-2016

Annual growth rate of population, 2012-2016

**Doğal NAH (Nüfus artış hızı):
KDH - KÖH= %13,5 (%1,35) (13)**

<https://biruni.tuik.gov.tr/yayin/views/visitorPages/index.zul> (21.07.2017)

Yıllara göre illerin yıllık nüfus artış hızı ve nüfus yoğunluğu, 2007-2016

Annual growth rate and population density of provinces by years, 2007-2016

İl-Provinces	Yıllık nüfus artış hızı ⁽¹⁾ - Annual growth rate of population ⁽¹⁾ (%)										Nüfus yoğunluğu- Population density									
	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Toplam - Total	13,1	14,5	15,9	13,5	12,0	13,7	13,3	13,4	13,5	92	93	94	96	97	98	100	101	102	104	
Adana	9,8	17,6	11,1	11,2	7,9	11,1	7,6	8,1	8,4	144	146	148	150	152	153	154	156	157	158	
Adıyaman	3,9	5,8	4,2	5,1	2,2	3,2	1,1	8,2	12,7	83	83	84	84	84	85	85	85	86	87	
Afyonkarahisar	-6,0	5,7	-5,4	1,5	7,6	4,5	-1,1	3,7	7,7	49	49	49	49	49	49	49	49	50	50	
Ağrı	2,4	10,3	8,1	24,5	-5,6	-2,2	-3,2	-4,1	-9,1	46	46	47	47	48	48	48	48	48	47	
Amasya	-16,3	1,8	31,9	-35,6	-2,5	-0,9	-0,2	0,8	12,9	58	57	57	59	57	57	57	57	57	57	
Ankara	18,2	22,1	25,7	24,7	15,1	15,9	20,6	23,1	14,3	182	186	190	195	199	203	206	210	215	218	

1927–2013 arasında **Türkiye nüfusu sürekli artmıştır**. Yıllık nüfus artış hızı en yüksek değerine (**binde 29**) 1955–1960 döneminde ulaşmıştır. 1990–2000 dönemi için hesaplanan sayımlar arası nüfus artış hızı binde 18’dir. Türkiye İstatistik Kurumu’nun kestirimine göre, Türkiye nüfusunun, Cumhuriyetin kuruluşunun 100. Yılı **2023’te 84 milyona, 2050’de 93.5 milyona ulaşması beklenmektedir.** (10)

<http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=temelist> (21.07.2017)

Tablo 1.1. Genel Demografik Göstergeler, Türkiye

	1990	2000	2012	2013	2014	2015
Toplam Nüfus	56.473.035	67.803.927	75.627.384	76.667.864	77.695.904	78.741.053
Kırsal Nüfus Oranı (%)	48,7	40,8	27,7	13,3	12,8	12,4
Kentsel Nüfus Oranı (%)	51,3	59,2	72,3	86,7	87,2	87,6
0-14 Yaş Nüfus Oranı (%)	35,0	29,8	24,9	24,6	24,3	24,0
65 Yaş ve Üzeri Nüfus Oranı (%)	4,3	5,7	7,5	7,7	8,0	8,2
Genç Bağımlılık Oranı (0-14 Yaş) (%)	57,6	46,3	36,9	36,3	35,8	35,4
Yaşlı Bağımlılık Oranı (65 + Yaş) (%)	7,0	8,8	11,1	11,3	11,8	12,2
Toplam Yaş Bağımlılık Oranı (%)	64,7	55,1	48,0	47,6	47,6	47,6
Yıllık Nüfus Artış Hızı (‰)	21,7	18,3	12,0	13,7	13,3	13,4
Kaba Doğum Hızı (‰)	24,1	21,6	17,2	17,0	17,4	16,9
Kaba Ölüm Hızı (‰)	7,1	7,3	5,0	4,9	5,1	5,2
Toplam Doğurganlık Hızı (Kadın Başına)	2,9	2,5	2,1	2,1	2,2	2,1

Kaynak: TÜİK

Tablo 1.2. Yaş Gruplarına Göre Nüfus, 2000, 2015

Yaş Grubu	2000	2015
0-4	6.584.822	6.381.516
5-9	6.756.617	6.337.719
10-14	6.878.656	6.166.985
15-19	7.209.475	6.585.500
20-24	6.690.146	6.314.167
25-29	5.895.255	6.263.249
30-34	5.009.655	6.428.150
35-39	4.854.387	6.203.323
40-44	4.068.756	5.552.580
45-49	3.368.769	4.590.079
50-54	2.717.349	4.632.909
55-59	2.058.422	3.681.170
60-64	1.829.288	3.108.467
65-69	1.645.517	2.356.385
70-74	1.172.643	1.626.184
75 +	1.064.170	2.512.670
Türkiye	67.803.927	78.741.053

Kaynak: TÜİK

Türkiye nüfusunun ortanca yaşı yükseldi..

2015'te **31** olan ortanca yaş, 2016'da **31,4** oldu (*Dünya 29,7*). Ortanca yaş erkeklerde **30,8**, kadınlarda **32**. Ortanca yaşın en yüksek olduğu iller sırasıyla 39,6 ile Sinop, 39,1 ile Balıkesir ve 38,8 ile Edirne oldu. Ortanca yaşın en düşük olduğu iller ise sırasıyla 19,5 ile Şanlıurfa ve Şırnak, 20,5 ile Ağrı ve 20,8 ile Siirt oldu. (9)

http://www.saglikistatistikleri.gov.tr/dosyalar/SIY_2015.pdf (19.07.2017)

Kaba Doğum Hızı (KDH)

Bir toplumda belli bir sürede gerçekleşen canlı doğum sayısının, aynı toplumun aynı süre içindeki nüfusuna bölünmesidir. (11)

$$KDH = \frac{\text{Bir toplumda bir yıl içindeki canlı doğum sayısı}}{\text{Aynı toplumda aynı yılın yıl ortası nüfusu}} \times k (1000)$$

2.1 Doğurganlık göstergeleri, 2014-2016

Fertility indicators, 2014-2016

[31/03/2017 tarihi itibarıyla-Date as of 31/03/2017]

	2014 ⁽¹⁾	2015 ⁽¹⁾	2016
Doğum sayısı-Number of births	1 348 413	1 333 329	1 309 771
Erkek-Boy	692 621	684 055	672 508
Kız-Girl	655 792	649 274	637 263
Kaba doğum hızı (%)-Crude birth rate (‰)	17,5	17,0	16,5
Toplam doğurganlık hızı (Çocuk sayısı)			
Total fertility rate (Number of children)	2,18	2,15	2,10
Annenin ortalama yaşı-Mean age of mother	27,9	28,0	28,1

Kaynak: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Civil Registration and Nationality

<https://biruni.tuik.gov.tr/yayin/views/visitorPages/index.zul> (26.07.2017)

2016 sonunda Kaba doğum hızı (KDH) binde 16,5 oldu..

KDH, bin nüfus başına düşen canlı doğum sayısı / yıl'dır.
Bu hız 2015'te binde 17 iken 2016'da binde 16,5 oldu.

Kaba doğum hızının en yüksek olduğu il binde 32,9 ile Şanlıurfa!

KDH illere göre incelendiğinde, 2016'da en yüksek olduğu il binde 32,9 ile Şanlıurfa!

Bu ili binde 28,3 ile Ağrı, binde 26,6 ile Muş ve binde 26,1 ile Van ve Siirt izledi.

KDH'nın en düşük olduğu il ise binde 9,8 ile Karabük.
Binde 10,1 ile Edirne, binde 10,2 ile Giresun ve Kırklareli izliyor.

Kaba Ölüm Hızı (KÖH)

Bir toplumda belli bir zaman zarfında meydana gelen toplam ölüm sayısının aynı toplumun aynı süre zarfındaki nüfus miktarına bölümüdür. (11)

$$KÖH = \frac{\text{Bir toplumda belirli bir süre içinde meydana gelen ölüm sayısı}}{\text{Aynı toplumun aynı süre içindeki (yıl ortası) nüfusu}} \times k (1000)$$

2.4 Ölümlülük göstergeleri, 2014-2016

Mortality indicators, 2014-2016

[31/03/2017 tarihi itibarıyla-Date as of 31/03/2017]

	2014 ⁽¹⁾	2015 ⁽¹⁾	2016
Ölüm sayısı-Number of deaths	390 944	405 202	422 135
Erkek-Male	213 623	221 896	231 200
Kadın-Female	177 321	183 306	190 935
Kaba ölüm hızı (‰)-Crude death rate (‰)	5,1	5,2	5,3
Bebek ölüm sayısı-Number of infant deaths	14 938	13 654	13 036
Bebek ölüm hızı (‰)-Infant mortality rate (‰)	11,1	10,2	10,0
Erkek-Boys	11,8	10,9	10,5
Kız-Girls	10,3	9,6	9,4

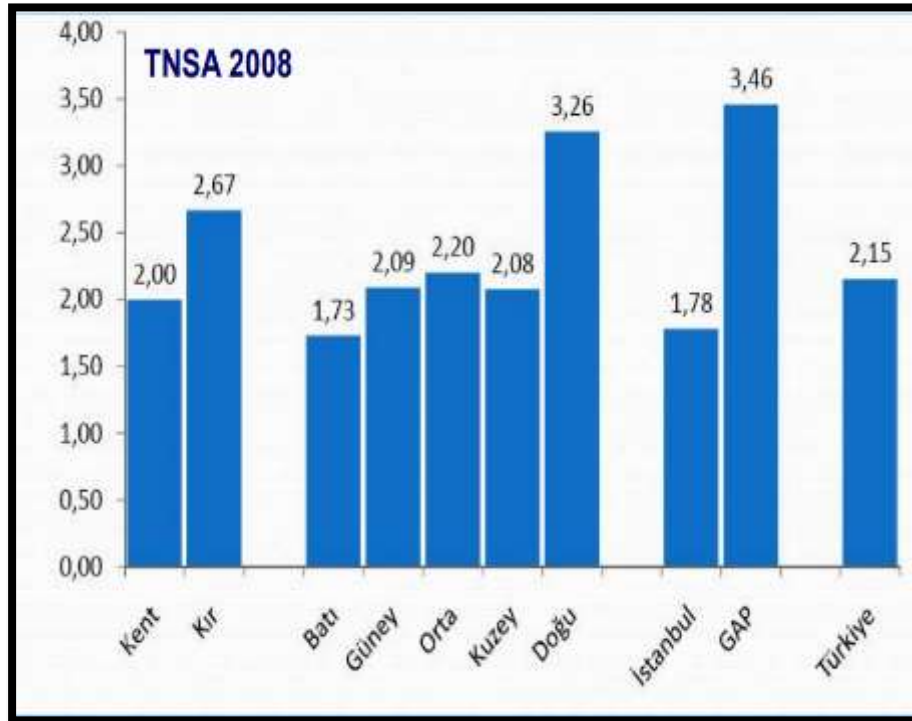
Kaynak: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

Source: General Directorate of Civil Registration and Nationality

<https://biruni.tuik.gov.tr/yayin/views/visitorPages/index.zul> (26.07.2017)

Toplam Doğurganlık Hızı - TDH

Toplam Doğurganlık Hızı (TDH) : Bir kadının doğurgan olduğu dönem boyunca (15-49 yaş) yaşayacağı ve belirli yaşa özel doğurganlık hızını izleyeceği varsayımı ile doğurabileceği ortalama canlı çocuk sayısıdır. (Total Fertility Rate - TFR)
Dikkat; katsayısı yoktur, sahip olınabilecek çocuk sayısı kestirimidir!

Tablo 1.1. Genel Demografik Göstergeler, Türkiye

	1990	2000	2012	2013	2014	2015
Toplam Nüfus	56.473.035	67.803.927	75.627.384	76.667.864	77.695.904	78.741.053
Kırsal Nüfus Oranı (%)	48,7	40,8	27,7	13,3	12,8	12,4
Kentsel Nüfus Oranı (%)	51,3	59,2	72,3	86,7	87,2	87,6
0-14 Yaş Nüfus Oranı (%)	35,0	29,8	24,9	24,6	24,3	24,0
65 Yaş ve Üzeri Nüfus Oranı (%)	4,3	5,7	7,5	7,7	8,0	8,2
Genç Bağımlılık Oranı (0-14 Yaş) (%)	57,6	46,3	36,9	36,3	35,8	35,4
Yaşlı Bağımlılık Oranı (65 + Yaş) (%)	7,0	8,8	11,1	11,3	11,8	12,2
Toplam Yaş Bağımlılık Oranı (%)	64,7	55,1	48,0	47,6	47,6	47,6
Yıllık Nüfus Artış Hızı (%)	21,7	18,3	12,0	13,7	13,3	13,4
Kaba Doğum Hızı (%)	24,1	21,6	17,2	17,0	17,4	16,9
Kaba Ölüm Hızı (%)	7,1	7,3	5,0	4,9	5,1	5,2
Toplam Doğurganlık Hızı (Kadın Başına)	2,9	2,5	2,1	2,1	2,2	2,1

Kaynak: TÜİK

Bölgelere göre toplam doğurganlık hızı (26.07.2017)

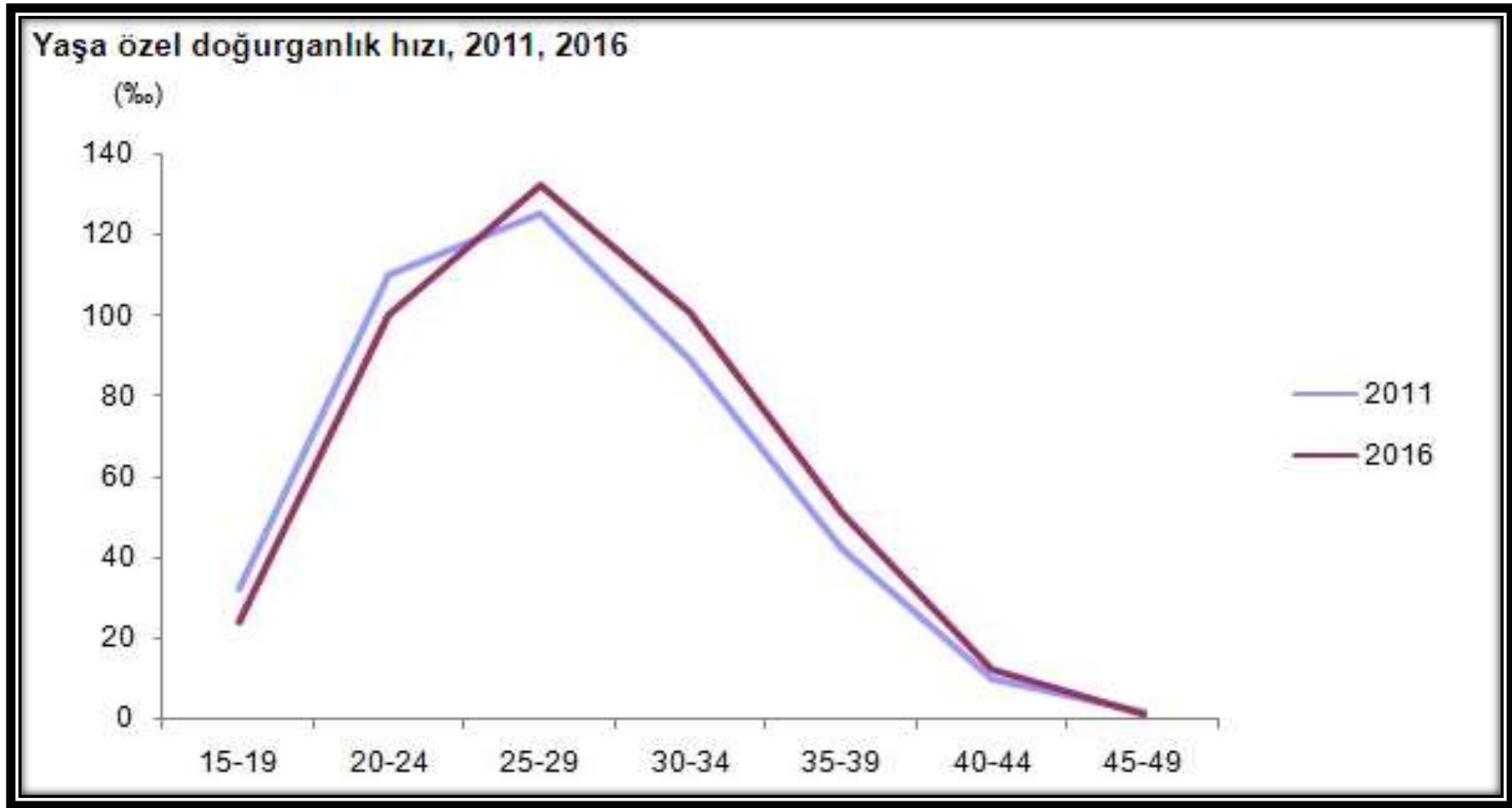
Genel Doğurganlık Hızı (GDH)

Genel Doğurganlık Hızı (GDH) Doğurganlık çağındaki (15-49 yaş) her bin kadının bir yılda doğurduğu çocuk sayısıdır.
Ülkemiz için bu hız ~ ‰ 70'tir. (13)

Yaş Özel Doğurganlık Hızı

Yaş özel doğurganlık hızı, belli bir yaş diliminde bin kadın başına düşen ortalama canlı doğan çocuk sayısı / yıl'dır.
Yaş dilimine göre doğurganlık hızı incelendiğinde, en yüksek hız 25-29 yaş arasındadır. Bu dönemde doğurganlık hızı 2011'de binde 125 iken 2016'da binde 133 oldu. (14)

En yüksek yaşa özel doğurganlık hızı 25-29 yaş diliminde.. (14)

<http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=24647> (26.07.2017)

1.3 Cinsiyete göre il/ilçe merkezi, belde/köy nüfusu, 2014-2016 (26.07.2017)
Province/district centers, towns/villages population by sex, 2014-2016

	2014	2015	2016
Toplam nüfus-Total population	77 695 904	78 741 053	79 814 871
Erkek-Male	38 984 302	39 511 191	40 043 650
Kadın-Female	38 711 602	39 229 862	39 771 221
İl ve ilçe merkezi nüfusunun toplam nüfus içindeki oranı (%) - Proportion of province and district centers population in total (%)			
Toplam-Total	91,8	92,1	92,3
Erkek-Male	91,7	92,1	92,2
Kadın-Female	91,8	92,1	92,4
Belde ve köy nüfusunun toplam nüfus içindeki oranı (%) - Proportion of towns and villages population in total (%)			
Toplam-Total	8,2	7,9	7,7
Erkek-Male	8,3	7,9	7,8
Kadın-Female	8,2	7,9	7,6

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2014-2016

Source: TurkStat, The results of Address Based Population Registration System (ABPRS), 2014-2016

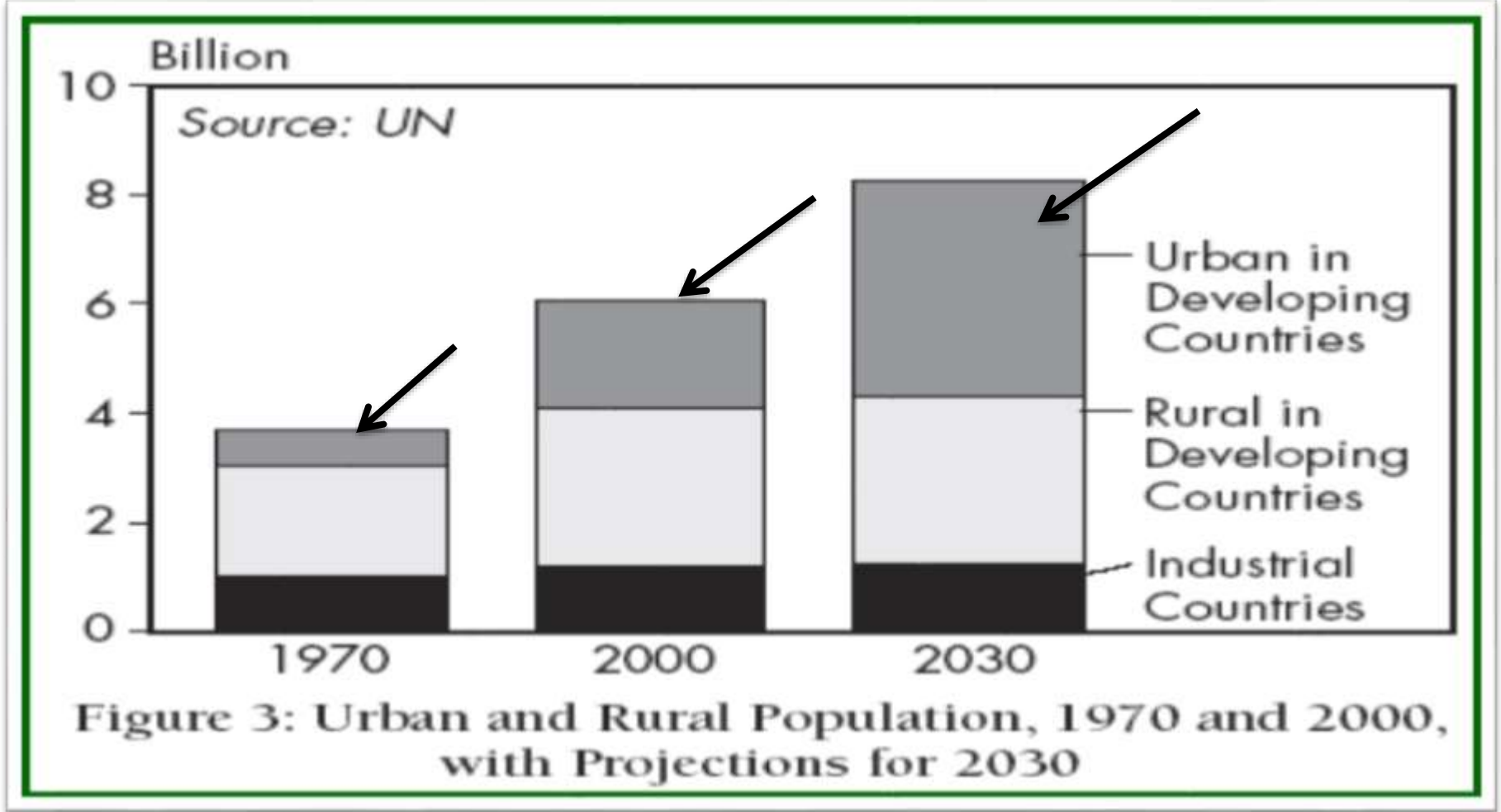
2016 sonunda il-ilçe merkezlerinde yaşayanların oranı %92,3!

İl - ilçe merkezlerinde yerleşiklerin oranı 2015'te %92,1 iken, 2016'da %92,3'e yükseldi (*Dünya rekoru!*). Belde ve köylerde yaşayanlar %7,7'de kaldı. (9)

Ancak bu denli yüksek kentsel nüfus oranının gerçek nedeni, Büyükşehir Belediye Yasası uyarınca 750+ bin nüfuslu illerde tüm köylerin mahalleye dönüştürülmesidir. (31 Mart 2014'te 31 il oldu..)

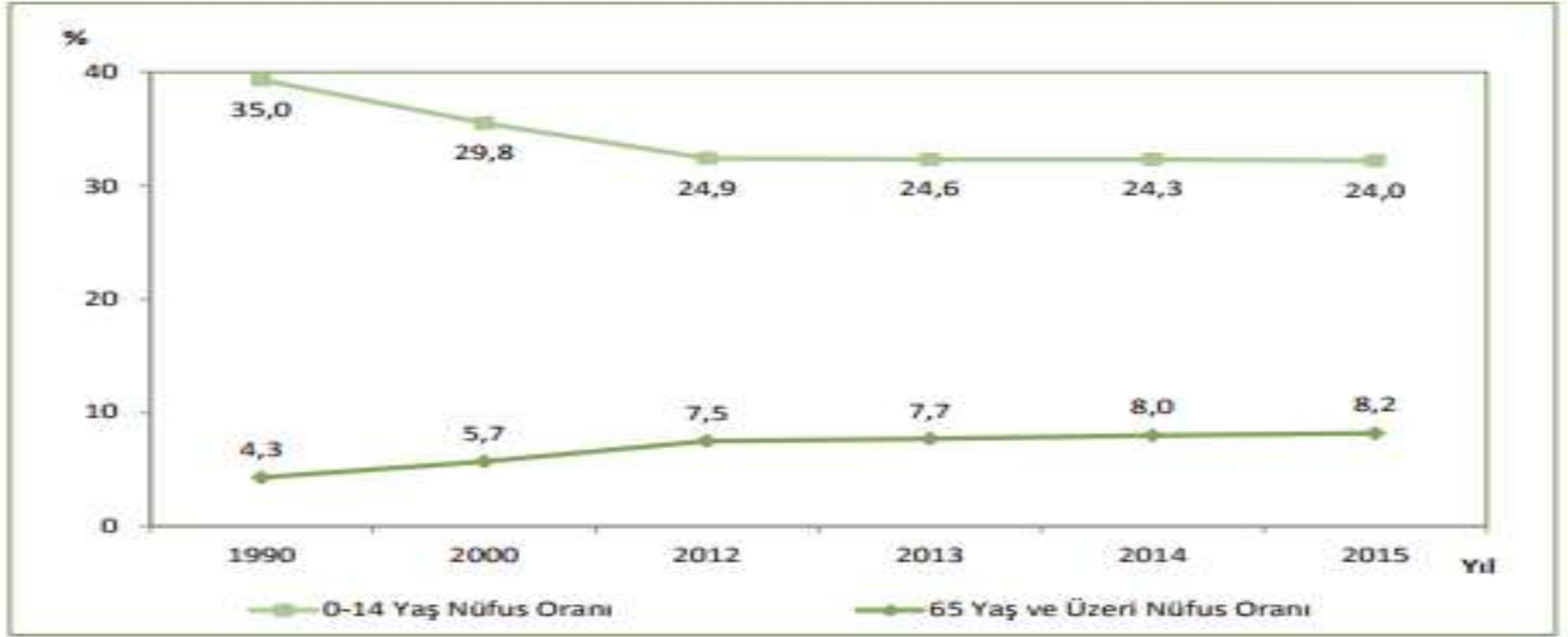
<https://biruni.tuik.gov.tr/yayin/views/visitorPages/index.zul>

Kentsel nüfus hızla çoğalıyor!

http://ahmetsaltik.net/arsiv/2014/11/Nufus_sorunlari_-ve_-politikalari1.pdf (27.07.2017)

Şekil 1.5. Yıllara Göre 0-14 Yaş Nüfus ve 65 Yaş ve Üzeri Nüfus Oranları, (%), Türkiye

Kaynak: TÜİK

Yakın geçmişteki yüksek doğurganlık ve hızlı nüfus artışının sonucu olarak Türkiye, çok genç bir nüfusa sahip. 2000 yılı Nüfus Sayımına göre nüfusun 1/3'ü 15 yaş ve altındayken, 65+ yaş nüfusun payı %6. Buna karşın, günümüz demografik etmenleri nüfusun yaş yapısını değiştirmekte. Öncelikle son 20-30 yılda, özellikle doğurganlık hızları azaldı. 1970 başlarında kadın başına ortalama 5 çocuk düzeyinde olan *toplam doğurganlık hızı*, 1990'lar sonunda neredeyse yarıya inerek 2.65 çoldu. **Son verilerimiz Dünyadan yüksek!**

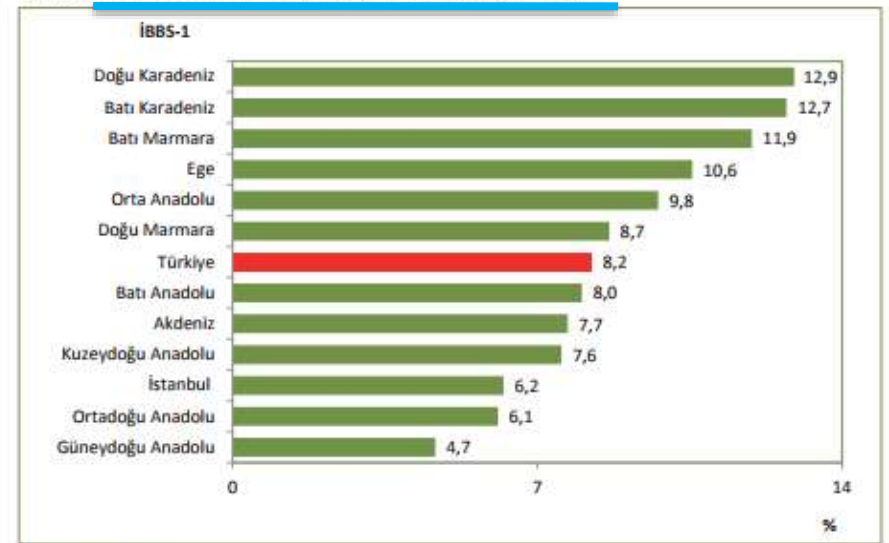
http://www.saglikistatistikleri.gov.tr/dosyalar/SIY_2015.pdf (19.07.2017)

Şekil 1.6. İBBS-1'e Göre 0-14 Yaş Nüfus Oranları, (%), 2015

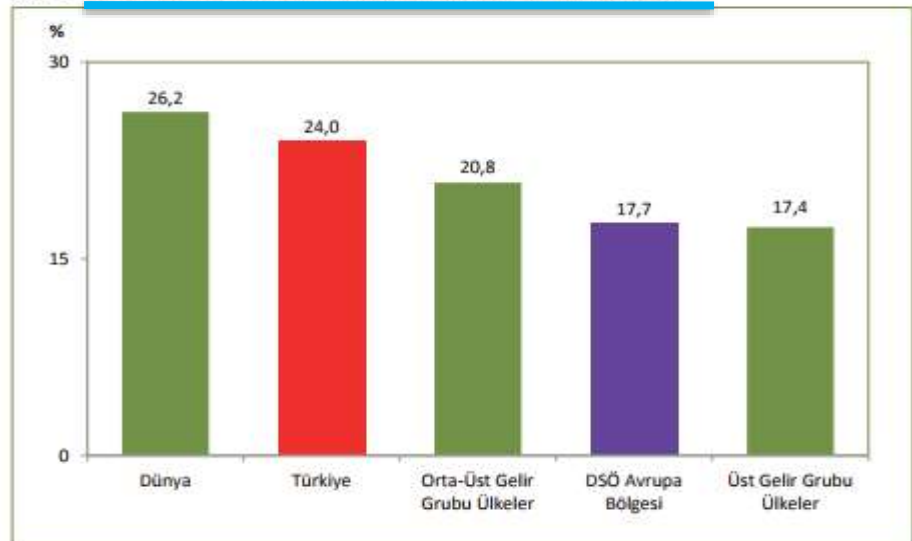
Kaynak: TÜİK

Şekil 1.8. İBBS-1'e Göre 65 Yaş ve Üzeri Nüfus Oranları, (%), 2015

Kaynak: TÜİK

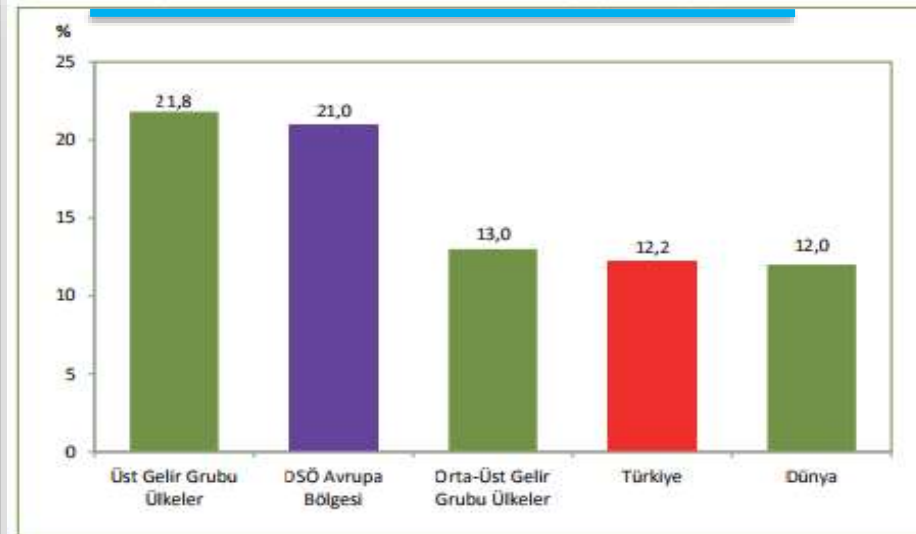
Şekil 1.7. 0-14 Yaş Nüfus Oranlarının Uluslararası Karşılaştırması, (%), 2014

Kaynak: TÜİK, DSÖ Global Health Observatory Veritabanı

Not: Türkiye verisi 2015 yılına aittir.

Şekil 1.9. 60 Yaş ve Üzeri Nüfus Oranlarının Uluslararası Karşılaştırması, (%), 2014

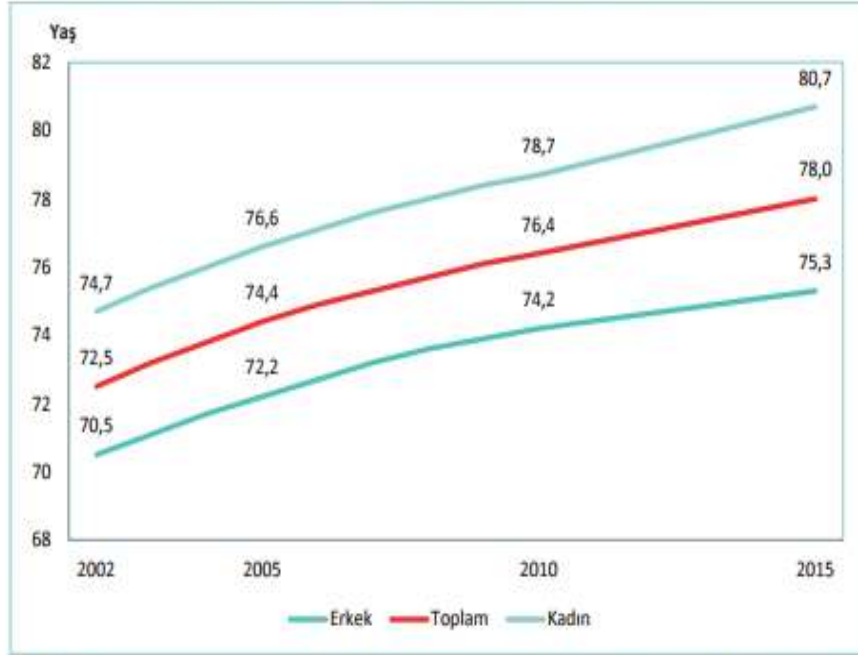

Kaynak: TÜİK, DSÖ Global Health Observatory Veritabanı

Not: Türkiye verisi 2015 yılına aittir.

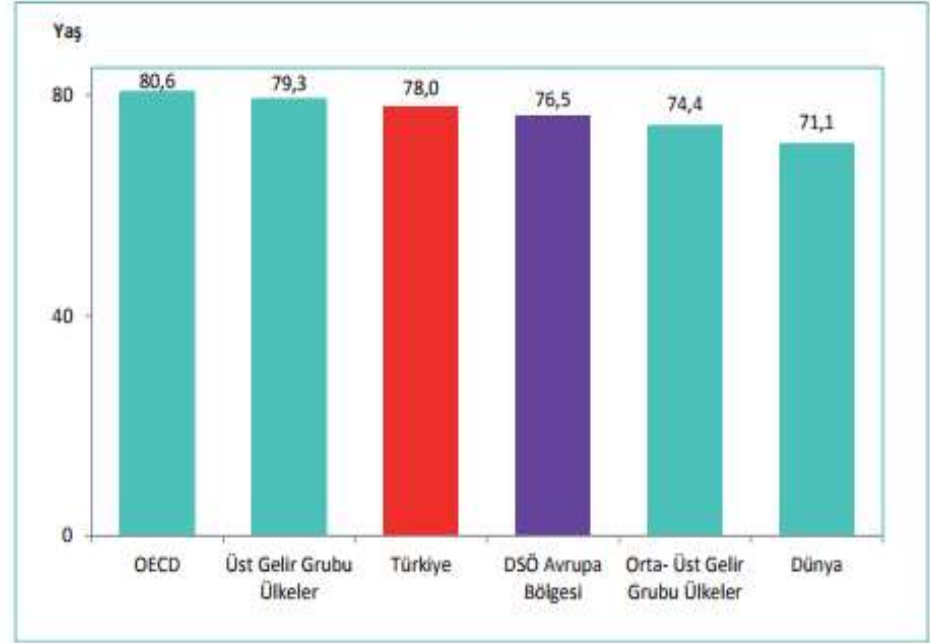
http://www.saglikistatistikleri.gov.tr/dosyalar/SIY_2015.pdf (21.07.2017)

Şekil 2.1. Yıllara ve Cinsiyete Göre Doğumda Beklenen Yaşam Süresi, (Yaş), Türkiye

Kaynak: 2002, 2005 ve 2010 yılları TÜİK Nüfus Projeksiyonları, 2015 yılı TÜİK Hayat Tabloları 2013-2015 Haber Bülteni (06 Ekim 2016 tarih ve 21509 sayılı)

Şekil 2.2. Doğumda Beklenen Yaşam Süresinin Uluslararası Karşılaştırması, 2014

Kaynak: TÜİK Hayat Tabloları 2013-2015 Haber Bülteni (06 Ekim 2016 tarih ve 21509 sayılı), DSÖ Global Health Observatory Veritabanı, OECD Health Data 2016

Not: Türkiye verisi 2015 yılına aittir.

2016 *Yaşam Tabloları*na göre, doğuştan beklenen yaşam süresi (Eo), **Türkiye geneli için 78, erkekler için 75,3 ve kadınlar için 80,7 yıl**. Genel olarak kadınlar erkeklerden daha uzun yaşıyor, Eo farkı 5,4 yıl. Ülkemizde 65 yaşında bir kişinin beklenen yaşam süresi ortalama 17,8 yıl; Erkekler için 16,1 yıl, kadınlar için 19,4 yıl. 65 yaşına ulaşan kadınlar erkeklerden ortalama 3,3 yıl daha çok yaşıyor.

<http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=temelist> (21.07.2017)

Sağlık Düzeyi Ölçütleri

Bir toplumun sağlık düzeyini saptamak için çok sayıda ölçüt geliştirilmiştir. Bu ölçütler:

1. Bir toplumun sağlığını tanımlama ve sağlığın değişik özelliklere (yaş, cinsiyet vb.) göre değişimini belirleme,
2. Sağlık sorunlarının zaman içinde gösterdiği değişimi değerlendirme,
3. Bir toplumun sağlık düzeyini başka toplumlarındaki ile karşılaştırma,
4. Sunulan sağlık hizmetlerinin (ilaç, aşı, eğitim, yeni kurumlar açma vb.) sorunların çözümüne katkısının değerlendirilmesinde kullanılır. (17)

Sağlığın, sağlık sistemi dışındaki belirleyicileri

DSÖ, sosyo-ekonomik etkenlerle ilişkili olarak sağlık durumunun ölçülmesi ve sağlıkta eşitsizliklerin saptanması için **toplumsal sağlık göstergeleri** belirlemiştir (WHO, 1997).

1. Yoksulluk düzeyi ve prevalansı (Yatay – dikey yoksulluk);

DB verilerine göre; Türkiye’de 2.5 milyon kişi günde 2 doların altında; 1.4 milyon kişi ise 1.25 doların altında gelire yaşamaktadır.

Yoksulluk, küre genelinde süregelen en büyük sağlık tehdididir.

2. Eğitim düzeyi (özellikle kadınlarda)

3. Güvenli içme ve kullanma suyu oranı

4. Yeterli sanitasyon koşullarına sahip nüfus oranı (13)

DSÖ Sağlık durumu göstergeleri

DSÖ (WHO), sosyo-ekonomik etkenlerle ilişkili olarak sağlık durumunun ölçülmesi ve sağlıkta eşitsizliklerin saptanabilmesi için toplumsal sağlık göstergeleri belirlemiştir (1997) :

1. Beş yaş altı çocuk ölüm hızı
2. Çocuklardaki malnütrisyon prevalansı
3. Ana Ölüm Hızı
4. Kimi sosyal hastalıkların insidens hızları
(*Tüberküloz, HIV/AIDS vb.*)
5. Yaşa ve cinsiyete özel ölüm hızları

http://ahmetsaltik.net/arsiv/2014/11/Nufus_sorunlari_-ve_-politikolari1.pdf, 13.7.17

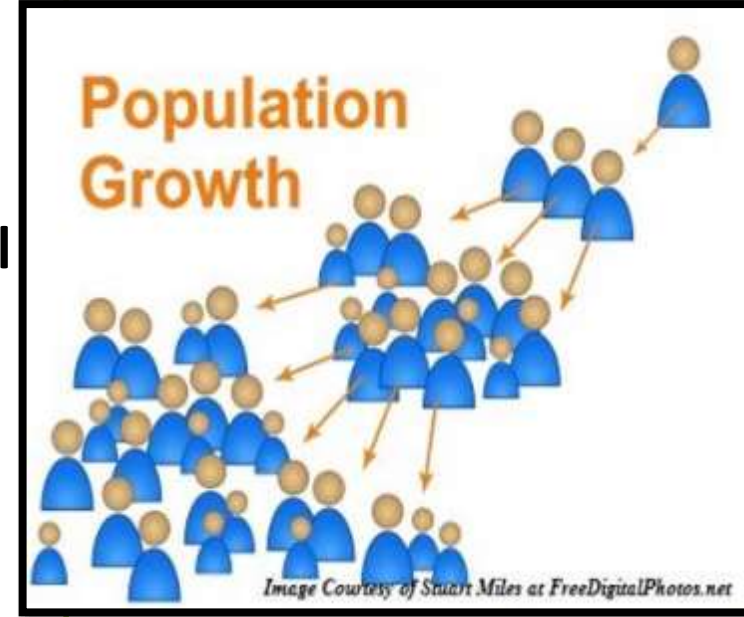

ÖLÜM (MORTALİTE) ÖLÇÜTLERİ

- Kaba ölüm hızı
- Anne ölüm oranı – Gebeliğe bağlı ölüm oranı
- Perinatal ölüm hızı
- Bebek ölüm hızı ve türevleri
- Yaşa, cinsiyete ve nedene bağlı ölüm hızları
(örn. 65+ yaş erkeklerde prostat ca ölüm hızı..)
- 5 yaş altı orantılı ölüm hızı
- 5 yaş altı ölüm hızı

DOĞURGANLIK (FERTİLİTE) ÖLÇÜTLERİ

- Kaba Doğum Hızı
- Genel Doğurganlık Hızı
- Yaşa Özel Doğurganlık Hızları
- Toplam Doğurganlık Hızı
- Çocuk - Kadın Oranı
- Tamamlanmış Doğurganlık (13)

İstanbul Dünyanın En Kalabalık 15. Kenti!

#	Şehir	2015	%	2014	1980	Ülke
1	Tokyo	38.001.018	0,44	37.832.892	28.548.512	Japonya
2	Delhi	25.703.168	3,01	24.953.311	5.558.481	Hindistan
3	Şanghay	23.740.778	3,26	22.991.068	5.966.171	Çin
4	São Paulo	21.066.245	1,13	20.830.857	12.089.454	Brezilya
5	Bombay (Mumbai)	21.042.538	1,45	20.740.815	8.657.886	Hindistan
6	Meksiko City	20.998.543	0,74	20.843.450	13.027.620	Meksika
7	Pekin	20.383.994	4,42	19.520.330	5.366.115	Çin
8	Osaka	20.237.645	0,57	20.122.692	17.027.547	Japonya
9	Kahire	18.771.769	1,91	18.419.138	7.348.778	Mısır
10	New York	18.593.220	0,01	18.590.729	15.601.401	ABD
11	Dakka	17.598.228	3,63	16.982.363	3.265.663	Bangladeş
12	Karaçi	16.617.644	3,05	16.125.936	5.047.815	Pakistan
13	Buenos Aires	15.180.176	1,04	15.023.811	9.422.362	Arjantin
14	Kalküta	14.864.919	0,67	14.766.099	9.030.285	Hindistan
15	İstanbul	14.163.989	1,51	13.953.703	4.397.037	Türkiye
16	Chongqing	13.331.579	3,22	12.915.712	2.961.400	Çin
17	Lagos	13.122.829	4,04	12.613.579	2.572.218	Nijerya
18	Manila	12.946.263	1,43	12.763.753	5.954.719	Filipinler
19	Rio de Janeiro	12.902.306	0,60	12.825.373	8.783.870	Brezilya
20	Guangzhou	12.458.130	5,20	11.842.794	1.870.003	Çin

STAJIN BANA KATKILARI

- Halk Sağlığı Müdürlüğü ve İl Sağlık Müdürlüğü'nde sağlık sisteminin yapısını ve işleyişini öğrendim.
- VSD ve KETEM'de mesleksel uygulama (PPD değerlendirilmesi, DGT bağlamında ilaç paketi hazırlama, meme muayenesi, GGK değerlendirme, smear alma...) becerileri kazandım.
- Toplum Sağlığı Merkezleri'nin işleyişini, ilgili yönetmeliğinde yer alan kuruluş amaçları ve görevlerini öğrendim.
- AÇSAP'ta talasemi taramasının nasıl yapıldığı ve genel olarak ne hizmetler verildiğini öğrendim .
- ASM'nin işleyişini ve neler yaptıklarını inceledim.

KAYNAKÇA (1)

- 1) <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/02/20150205-5.htm> (07.07.2017)
- 2) <http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=7.5.20507&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch=> (07.07.2017)
- 3) <http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=tarihce> (08.07.2017)
- 4) <http://www.tuik.gov.tr/jsp/duyuru/upload/TuikKanun.pdf> (10.07.2017)
- 5) Güler Ç. Akın L. Halk Sağlığı Temel Bilgiler, 3.Baskı, Hacettepe Üniv. Yay., 2015, Syf. 36 (16.07.2017)
- 6) http://ahmetsaltik.net/arsiv/2014/11/Nufus_sorunlari-ve-politikalari1.pdf 19.07.2017)
- 7) <http://www.halksagligi.hacettepe.edu.tr/duyurular/halkayonelik/dng.pdf> (15.07.2017)
- 8) <http://www.prb.org/> (19.07.2017)
- 9) <http://www.tuik.gov.tr/HbGetirHTML.do?id=24638> (15.07.2017)
- 10) <http://www.hips.hacettepe.edu.tr/tnsa2013/rapor/TNSA2013anarapor.pdf> (15.07.2017)

KAYNAKÇA (2)

- 11) http://www.thsk.gov.tr/dosya/birimler/ah_izleme_deger_db/dokumanlar/Halk_sagligi_mudurleri_verimlilik_degerlendirmesi/Epidemiyoloji-saglik_olcutleri.pdf (14.07.2017)
- 12) Prof. Dr. Ahmet Saltık'tan e-iletler (06.07.2017)
- 13) http://ahmetsaltik.net/arsiv/2017/03/SAGLIK_DUZEYI_OLCUTLERI-1.pdf
- 14) <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=24647> (25.07.2017)
- 15) <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=24644> (26.07.2017)
- 16) <https://www.populationeducation.org/content/what-are-different-types-population-pyramids> (21.07.2017)
- 17) http://www.thsk.gov.tr/dosya/birimler/ah_izleme_deger_db/dokumanlar/Halk_sagligi_mudurleri_verimlilik_degerlendirmesi/Epidemiyoloji-saglik_olcutleri.pdf (27.07.2017)

UNFPA -2017 : World Population Day Quotes & Slogans: Best Sayings

THE NEGATIVE IMPACT OF POPULATION
GROWTH ON ALL OF OUR PLANETARY
ECOSYSTEMS IS BECOMING
APPALLINGLY EVIDENT.

- DAVID ROCKEFELLER

WE CONTROL THE GROWTH OF
EVERY OTHER SPECIES,
EXCEPT OUR OWN.

OVER POPULATION
LEADS TO
OVEREXPLOITATION

TAKE CARE OF THE CHILDREN
WE ALREADY HAVE,
DON'T INCREASE
THE POPULATION.

Teşekkürler!

*Başta Dr. AHMET SALTIK
hocamız ve Emre abi olmak
üzere, desteği olan herkese
ve sabırla dinleyen
Dr. Deniz Çalışkan hocam
ve arkadaşlarıma
sonsuz teşekkürler..*

**BY IMPROVING HEALTH,
EMPOWERING WOMEN,
POPULATION GROWTH
COMES DOWN**

Bill GATES